

Эсэгэ ороноо, эхэ шотагаа эб хамта мандуулая!

БҮРЯАД АРАДАЙ

Бүгэдэ арадай сонин

1998
Февралын
17

Үбэлэй һүүл
харагшан үхэр
харын
21
гарагай 3
ВТОРНИК
№ 30 (19871)
Газетын сэн хэлсээтэ

1921 оной
декабриин
21-һээ гарана

Буряад Республикын һунгуулин комиссиин гэшүүдые сүлөөлхэ ба томилхо тухай ЗАРЛИГ

1. "Россин Федерациин эрхэтэдэй һунгаха эрхые, эрхэтэдэй референдумда хабаадаха эрхые лаб хангаха тухай" федеральна хуулиин 23-дахь, 24-дэхи статьянуудтай, "Буряад Республикын һунгуулин комисси тухай" Буряад Республикын хуулиин 2-дохь ба 3-дахь статьянуудтай зохиладуулан, иингэжэ тогтооноб:

1. Буряад Республикын һунгуулин комиссиин гэшүүдэй уялгануудһаа сүлөөлхэ гэбэл:

Бараникова Лидия Яковлевнае - Буряад Республикын Архивуудай хэрэгүүдэй талаар комитетдэй түрүүлэгшэ, Ивайловский Дмитрий Александровиче - Буряад Республикын Президентын нэгэдэхи туһалагша, Кропачёв Александр Семёновиче - Хойто-Байгалай районой "Садко" гэжэ предпрятиин директор.

2. Буряад Республикын һунгуулин комиссиин гэшүүдээр томилхо гэбэл:

Ельцин Савелий Спиридоновиче - КПРФ-гэй Буряадай организациһаа Буряадай эрдэм-техническэ мэдээсэлэй түбэй директор, Ларионов Владимир Григорьевиче - Буряад Республикын Арадай Хуралай эмхидхэлэй - хиналтын таһагай начальник, Трофимов Василий Иннокентьевиче - Россин Арадай-патриотическа холбооной Буряадай республиканска отделениин түлөөлэгшэ, пенсионер.

3. Гар табигдаһанһаа хойшо тус зарлиг хүсэндөө орохо.

Буряад Республикын Президент
А.В.ПОТАПОВ.

Улаан-Үгэ, Правительствын байшан
1998 оной февралын 12.

ИЛДАМХАН ДАНГИНАНАР ИЛГАРЖА...

Февралын 12-то Кабанскы районной Селегинскыи медицинскэ училищиде Сагаан арада зориулагданан "Дангина-98" гэһэн конкурс үнгэргэгдэбэ. Эндэ сээр байхан 14 дангинанар хабаадаа. Дангина басагад буряадайнгаа зан заршам, ёһо заншалнууд болон уг гарбал тухайгаа буряад, ород хэлэнүүд дээрэ хөөрөжэ үгэлһэн, хатар наада, дуунуудые гүйсэхэжэ, хаба шадабария туршалса. Илаата туйлаһан илдамхан хүүхэд дангинанарай республиканска мүрьсөөндэ хабаадахаая бэлдэжэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: конкурсдо 3-дахь һуури эзэлһэн медучилищииин III курсын оюутан, Түнхэнэй аймагай Хойто-Голой басаган Баярмаа Сыренова.

Владимир ХАТУНОВОЙ фототекст.

"РОССИН ХҮБҮҮДТЭ - ДОТООДЫН СЭРЭГЭЙ СЭРЭГШЭДТЭ"

Сэрэгэй уялгануудые дүүргэхэ үедөө эрэлхэг зориг харуулжа, эрид шангаар тэмсэжэ унаһан Россин дотоодын сэрэгэй алба хаагшадай дурасхаалые мүнхэлхын тула манай ороной нийслэл хото Москвада хүшөө бодхоогдохо юм. Тус хүшөө бодхоолог дүүрэнгэжэ байнхай, гэбшье мүнгэн зөөри дутаадана. Тус хүшөө шэмэглэһэн хүрил лентэ дээрэ "Россин хубүүдтэ - дотоодын сэрэгэй сэрэгшэдтэ" гэһэн үгэнүүд һийлэн бэшэгдэхэ байна.

тухай нимэ счег дээрэ мүнгэ эльгэхэдэ болонго:

Р/счег 4050381060000000921

г. Москва, Центральный банк

России.

БИК 044501002

Главное командование ВВ МВД

РФ

"Дотоодын сэрэгэй сэрэгшэдэй хүшөөдэ" гэһэн үгэнүүдые түлбэриие гэршэлһэн документ дээрэ бэшэхэдэ болонго.

Буряад Республикын Президентын ба Правительствын хэлбэлэй албан.

Россин Түбэй банкда нээгдэһэн

ЭРХЭ СҮЛӨӨ ХАМГААЛХА - ШУХАЛА ЗОРИЛГО

Февралын 12-то Буряад Республикын Прокуратурын үргэдхэгдэмэл коллегии үнгэргэгдөө. Тус коллегидэ Буряад Республикын Верховно Сүүдэй түрүүлэгшэ А.О.Хоришов, дотоодын хэрэгүүдэй министр И.И.Каланников, Улаан-Үдын военнэ гарнизонной прокурор В.И.Мельников, юстициин министр Б.Н.Багуев болон аймагуудай прокурорнууд хабаадаһан байна.

Тэндэ гол түлэб 1997 ондо экономика хуулинуудые сахилгын, гэмтэ ябадалуудтай тэмсэлэй, мүн эрхэтэдэй эрхэ сүлөөнүүдые хамгаалгын асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдээ.

Нёдондо жэлдэ республика дотор хамга дээрэ 1762 хуули хазгайруулагданан байна. Гүрэнэй болон эрхэтэдэй аша туһада хамгаалгын талаар 1206 хэрэг үүсхэгдээд, тэрэнэй 607-ниинь хуули буса гэжэ буруушаагдаа. Харин 334 тушаалтад материална харюусалгада хабадуулагданан, 136 хүн захиргаанай яла түлэхэ болгогдоо.

1997 ондо гэмтэ ябадалуудай гоо нёдондонойхитой сасуулхата, 3,7 процентээр дэшинэлээ. Илангаяа Улаан-Үдын Железнодорожно, Октябрьска, Муйскыи районнуудта болон Ивалгын аймагта гэмтэ ябадалууд олоор хэгдээ гэжэ тэмдэглэгдэнэ. Тийхэдэ хүнэй ами наһа хорооһон гэмтэ ябадалуудай 92,1 процентын элмүүдэгдэһэн байна.

Т.С.И.К.В.И.

Буряад Республикын һунгуулин комиссиин МЭДЭЭСЭЛ

Муниципальна байгууламжын толгойлогшо - Улаан-Үдэ хотын мэрые һунгаха һунгалтада бэлдэхэлэй түрүүшын шатадүүржэ байна. Буряад Республикын һунгуулин комисси Улаан-Үдын городской һунгуулин комиссиин хүдэлмэри тухай асуудал хаяхан хаража үзөөд, удаадахи дурдахалнуудые комиссида оруулба:

1) һунгалта эмхидхэхэ ба үнгэргэхэ талаар тодорхой хэмжээ ябуулгануудые зохёохо;

2) һунгалта тухай гомдолнууд ба мэдүүлгэнүүдые һунгалта тухай хуулитай зохиладуулан үнгэргэхэ;

3) районно болон участково һунгуулин комиссинуудай гэшүүдэй һуралсал эмхидхэхэ.

А.ДЕДЮХИНА,

Буряад Республикын
һунгуулин комиссиин
секретарь.

БАЯРАЙ ОРШОН БАЙДАЛДА

Россида хуулиин наһа гүйсөөгүйшүүлэй хэрэгүүдэй талаар комиссинуудай байгуулагдаһаар 80 жэлэй ойдо зориулагданан баярай суглаан Буряад Республикын Правительствын конференц-зал соо үнгэрбэ.

Республикын Дотоодын хэрэгүүдэй, Юстициин, Эрдэм һуралсалай, Социальна талаар хамгаалгын министр-ствэнүүдэй, олонийтын түлөөлэгшэд энэ суглаанда хабаадаа.

Хуулиин наһа гүйсөөгүй эдиршүүлэй хэрэгүүдэй талаар

республиканска комиссиин харюусалгата секретарь Н.Ч.Цыбенова элдхэхэн байна.

Хүнгэн бэшэ энэ хэрэгтэ бүхы наһаяа зориулан ветерануудта, харюусалгата хүдэлмэрилэгшэдтэ амаршалгын үгэнүүд хэлэгдэжэ, Хүндэлэлэй грамотанууд болон бэлэгүүд барюулагдаа.

Т.САМБЯЛОВА.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Буряад Республикын Президентын аппарадай түрүү мэргэжэлтэ Н.Ч.Цыбенова.

Г.САМБЯЛОВАЙ фото.

ЗАРИМ ТЭДЫ ХУБИЛАЛТАНУУД

Түмэр замдахы ашаа зөөлгын сэнгэй, мүн Россин Түб банкын үгэдэг урьһаламжын тоосоото сэнгэй дээшэлһэнһээ уламжалан, Буряад Республикын Экономикын министрствын дэргэдэхи сэнгүүдэй комитет февралын 15-һаа нимэ хубилалтануудые хангалтын эд зөөршин оптово сэндэ оруулба гэбэл:

Улаан-Үдын предпрятинуудай үйлдбэрлэн продукциян сэндэ нэмэгдэһэн өлгөөгоо гадуур 54 процент болотор хангалта-удалдананай үгэ сэн нэмэхэ, хүдөө ажыхынхидай үйлдбэрийн продукцияда - 63 процент, хойто

зүгэй аймагуудай продукцияда - 68 процент нэмэхэ.

Акционернэ "Молпромсервис" бүлгэмэй оорын үйлдбэрлэһэн тоһоной, сырэй оптово үгэ сэн дээрэ 17 процент нэмэри түлбэри тогтоогдоо. Харин республикада ондоо газарһаа асарагдадаг тоһо, сырэй сэн дээрэ 54 процентын нэмэлтэ оруулагдаба.

1997 оной июниин 24-дэ баталагданан урданай тогтоол хүсэгүй болоо гэжэ мэдүүлнэбди.

В.КАРПУКОВ,
Буряад Республикын Экономикын министрствын дэргэдэхи сэн байгуулгын комитетдэй түрүүлэгшэ.

ПРАВИТЕЛЬСТВЫН ХҮДЭЛМЭРИЙН ДОЛООН ХОНОГ

Ниитэ республиканска хэмжээ ябуулганууд

Февралын 19. Республикын Правительствон бага түлөөлэгчтэй зүблөөн.

Февралын 19-20. Эхин хуралсалай эмхи зургаануудай хүтэлбэрлэгшэдэй республиканска зүблөөн.

Февралын 20. Улаан-Удэ хотын гэр бандры-коммунальна ажахын хүдэмэрлэгшэдэй семинар.

Буряад Республикын Президент-Правительствын Түрүүлэгшэ А.В.ПОГАПОВ

Федерацийн Советдэй хүдэмэридэ хабаадалга. Татарстан онолго.

Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын Нэгдэх орлогшо В.К.АГАЛОВ

Февралын 19. Территориально-үйлэдбэрийн зононуудай координационно зүблээгэй суглаан.

Февралын 18. Урихаламжийн талаар комиссийн зүблөөн.

Февралын 20. Архийн продукци үйлэдбэрилгэ болон худалдагын талаар албан зургаанууд хоорондын комиссийн зүблөөн.

"Оазын хэрэг эрхилэлгэ болон бизнес" секцийн зүблөөн.

Февралын 18. Буряад Республикын 75 жэлэй ойе үнгэргэлгын талаар

эмхидхэлэй комитедэй зүблөөн.

Февралын 17. Шубуу үсхэбэрийн халбарине гэжээлээр хангалгын болон тэрэндэ мүнгэ номололгын асуудалнуудаар зүблөөн.

Февралын 20. Москва хотын Правительствын болон Буряад Республикын Правительствын хоорондох хэлсээнэй талаар хүдэмэрлэгшэдэй зүблөөн.

Февралын 18. "Эдэе хоолой продукциудые хэрэглэгшэдэ мэдээсэл хүргэлгэ" гэнэн гүрэнэй стандартын талаар олзын хэрэг эрхилэлгэ эмхинүүдэй семинар.

Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо: А.Н.ЖИЛЬЦОВ

Февралын 18. "Буряад Республикын 1998 оной республиканска бюджет тухай" Хуулине нэмэжэ зохохо талаар зүблээлгын комиссийн зүблөөн.

"Ангоколонна-1268" АО-до конкурсоор шэлэгдэн эрхилэгшын томилхо асуудалаар арбитражна сүүдэ зүблөөндэ хабаадалга.

Хойто-Байгалан район, Северобайкальск хотын бюджетүүдэй дүүргэлгын шалаалга.

Налогой хуули ёно сахилгын талаар Баргажанай район гүрэнэй налогон инспекцийн хүдэмэрийн шалаалга.

Февралын 19. Акционернэ бүлгэмүүдэй акцинуудые, объектиудые худалдалгын талаар аукцион.

Предпритинуудай үргэлгын талаар албанууд хоорондын региональна комиссийн зүблөөн.

1998 ондо Буряад Республикада инвестиционно проектүүдые шлээлгэ, мүнгоор номололго болон брэдүүлгын хоншоноо хяналта тухай дүрим зохоолог.

Б.Ц.СЕМЕНОВ

Агропромышленна комплексдо реформо брэдүүлгын талаар зональна зүблөөнүүдэ материалнуудые бэддэлгэ.

Рослехозой үргэлгэдэмэл коллегийн уталаар үнгэргэдэхэ зүблөөндэ бэддэлгэ.

Февралын 19. "Хягтын гарнизонной сэрлэй частинуудай байгаали сахилгын ажал ябуулга тухай" коллеги.

Республикын ГКЭ-гэй районно инспекторнуудэй семинар.

А.Ч.НИМАЕВА

Февралын 17-18. "Сибирин хэлсээн" гэнэн регионууд хоорондын эблээгэй эрдэм хуралсалай талаар зохиолуудын зүблээгэй суглаан.

Февралын 17. Арадай урлал бүтээлнүүдые хүгжөөлгын талаар зүблөөн.

Республикын 75 жэлэй ойдо зорюулагдан концертн сценари бэддэхэ хүдэмэрийн бүлэгэй суглаан.

Февралын 19. Дунда тухай хуралсалай эмхи зургаануудай эрхмээр хуралдаг студентнэри республиканска III сэг.

Февралын 20. Буряад Республикын ардан артист В.Васильеван гүрэнээр 60

жэлэй ойдо зорюулагдан хөхөөхы ажалай үдэй.

Залуушуудай хуралсалай хууринуудай талаар регионууд хоорондын III яармаг үнгэргэдэхэ эмхидхэлэй комитедэй зүблөөн.

Физкультурно-элүүржүүлгын, олонитэ-спорттын хүдэмэрийн эрхмээр ябуулга талаар дунда наһайн хүүгэдэй клубуудай республиканска харалга-конкурсын дүнгүүдые согсолого.

А.П.ТАБАЛАЕВ

1997 ондо Буряад Республикын түлөөлэгчтэй эмхин Россия регионууда, хилин саана эрхилгын ажал ябуулгые тодорхойлолто.

Февралын 17. Республикын гэр байрын-коммунальна ажахын предпритинуудай бухгалтернуудай семинар.

Каралоной алтанай хэбгэшээг эрхилэгдэхэ геолого-бэдэрлэгын хүдэмэрийн тоосоон болон проектн талаар территориальна комиссийн зүблөөн.

Февралын 18. Түлгүн далаанай ба электрын элнэ хүсөөр хангалгын асуудалнуудые гүрминнуудай правительствена комиссийн зүблөөн.

Буряад Республикын Президентын болон Правительствын хэблээгэй албан.

БУРЯАД АРАД ӨӨРЫН ГҮРЭНТЭЙ ГҮ?

"Буряад үнэнэй" коллективтэ "Советскэ Союзай бин бололго бол буряад арадай гүрэн гүрэнэй бололго" гэнэн темээр гүхэрээн шэрээ зарлагдаһан байна. Тэрэ гүхэрээн шэрээдэ редакциин журналистнуудһаа гадна Буряад Республикын Конституционно Сүүдэй түрүүлэгшэ Олег Валентинович Хышиктүев, Буряад Республикын Президентын мэдээсэлэй түбне хүтэлбэрлэгшэ, түүхын эрдэмэй кандидат Александр Афанасьевич Елаев, Буряад Республикын Госкомземэй түрүүлэгшын орлогшо экономикын эрдэмэй кандидат Баир Будаевич Ральдин, түүхын эрдэмэй доктор, профессор Ефрем Егорович Гармаханов, КПРФ-эй Советскэ райкомой нэгдэхэ секретарь Ратмир Петрович Мухаров гэгшэд хабаадаһан байна.

Түүхэрээн шэрээгэй эхиндэ "Буряад үнэн" сонинной ахмад редактор А.А.Ангархаев айнашадтаяа танилсуулаад, газетэ тухайгаа хоорэжэ үгөө. Мүнөө үедэ манай сонин Буряад ороной бүхы аймагуудта, Агын, Усть-Ордагай автономито округуудта, Яхад, Тыва Республикануудта, Эрхүү, Москва, Санкт-Петербург хотонуудта эльгэгдэдэг юм.

Түүхын эрдэмэй доктор, профессор Е.Е.Тармаханов СССР-эй байгуулагдаһаар 75 жэл үнгэрбэ гэжэ онсолон тэмдэглэбэ. Теэд СССР гэгшэ лалан жэл соо байгаад, бугаран лалаһан байна. 1992 ондо Беловежскэ ой соо болоһон үүлээлгэдэ Россиян, Украинин, Белоруссин хүтэлбэрлэгшэд СССР гэгшэне лалаһанда тооложо, амн аминдаа гүрэнүүд боложо таһарха тухай хэлсээ баталһан байна. Америкын түүхэшэнэй эблэгшэнэй ёһоор, СССР гэгшэ эблэгшэй хүсөөр бин болгогдоһон гэжэ тоологдоно. Октябрийн хубисхалай болоһонһоо хойшо 5 жэл үнгэрһэн хойно 1922 ондо СССР байгуулагдаһан юм. Харин 1923 ондо Буряад-Монголой автономито республика бин болоо һэн. Мүнөө Буряад Республикын байгуулагдаһаар 75 жэлэй ой тэмдэглэгдэхэ байна гэшгэ. СССР-эй байхада, гүрэнине Советскэ Союзай Коммунист парти хүтэлбэрлэгдэ байгаа. Коммунист партиин адуунууд мүнөө буланда мэдээжэ. Тэдэнэй зарим тэдэнь тоолобол, хүн юмине булгын, колхоздо оруулалга, гушаад онуудай хашалта хамалга хэлгэ, МФС-үүдые үгэ хэлгэ, туша газар үгүү эхээр һэндэ элдүүлгэ, буряад арадые гурван газар болгон таһалаага гэжэ мэтэ болоно.

Саашан Е.Е.Тармаханов хэлэхэдэ, мүнөө үедэ Агын, Усть-Ордагай автономито округуудай хүтэлбэрлэгшэд республикатай шилээхэ балай

дурагуй гэжэ онсолон тэмдэглэһэн байна. Тингэбшье Буряадай гүрэнэй уинверситедэйхид округуудта туһаламжа болжо, гүүхын судар зохёоһон, уинверситедтэ хураха хууринуудые гаргажа үгэдэг байна.

1923 ондо байгуулагдаһан Буряад-Монголой республика ёһотой гүрэн түрэ боложо шатаагүй гэнэн ханамжа буряад зоной дунда бин. Уласхоорондын эрхэ хуулин т а л а х а а Конституциин урда шанарай т а л а х а а харахада, энэ ханамжа зүб гэшэ гү? гэжэ "Буряад үнэнэй" ахмад редактор А.А.Ангархаев Конституционно Сүүдэй түрүүлэгшэ Олег Валентинович Хышиктүевта хандана.

Манай республика хадаа тиновой гүримаар байгуулагдаһан республика болоно. Республикын эртэ Статус гэгшэнь, Москваһаа тогтоогдоһон юм. Сэхиень хэлэхэдэ, Коммунист партиин зонхилжо байхада, манай республикада ямаршье үлүү эрхэ байгаагүй.

Харин 1990 ондо бээ даанги байдал тухай деклараци абгаа, һүүлээрнь федеративна хэлсэн баталагдаа һэн. Гэбшье мүнөө сагта манай республика бээ даанги байдал туйлаа гэшэ гү гэнэн асуудалда харюусахан хүнээр. Бодото дээрээ тулаагүй даа гэнэн харюу байха болоһон даа. Мүнөө үедэ үнөөхил федеральна министрствэнүүд хуушан зангаараа зонхилон хүтэлһэн зандаа. Нэгэн бүхэл уингарна гүрэн зандаабди. Эгээл тинмэхэ манай республикые аминдаа гүрэн гэжэ хэлэхин хүшэр юм. Мүнөө үедэ манай республика Москваһаа дотагн хараад лэ байдаг, туюур доройтонгй байдалда оронхой. Федеративна хэлсээ харахада, гол түлээ БАМ-да. Байгаалда хабаатай зүйнүүд бин. Тэрэн тухай табан хэлсэн бин. Харин газарай байаг, шалта малтамаал, поесснүүдэн манай бшэ байһан зандаа. Тобшолон хэлэхэдэ, экономика бээ даанги байдалтай болообди гэжэ огто хэлэжэ болохгүй.

Газар тухай асуудал ехэ шухала гэжэ мэдэнбди. Энэ талаар юун гэжэ байнаг, Баир Будаевич, гэжэ Б.Б.Ральдинда журналистнар хандаа.

1923 ондо буряад арадай оорын гүрэнгэй болоһонинь байн ааб даа. Оорын мэдэлэй газаргүй байһан дээрһэн даин байлаан болодог гэшгэ. Жэшэнь, курдануудые, Палестинин зонине абаад харае. Булта манай

республикын газаран эрдгэнгэ гэжэ хэлэгдэхэ ааб даа. Теэд үнэн дээрэ тинмэ юумэн үгэ ха юм даа. Советскэ Союзай талаагы бин буруушаадаг хүнби. Бүхы дэлхэй дээрэ хүнүүдэн хамгаржа байхада, халаха гэшгэ ехэ муу гэшгэ. Жэшэнь, Евросоюз, АСЕАН гэжэ мэтые абаад харае даа.

Буряад-монгол зон гэшгэ гол

түлээ мал ажалтай байһан гэжэ мэдэнбди. Тэдэнэр урданһуужэ ябадаг байдалтай байһан гэшгэ. Тинмэхэ буряад арад байгаадааа тон тамтайгаар хандадаг һэн. Харин тунга газар тон ехээр һэндэн хахалахада, газарай хурһэн урбуулагдажа, малай бэлшээрн элһэн гүбн болоно. Энэ ушар буряад зондо яанье таарахагүй гэжэ ханагдана. Харин 1937 ондо Буряад-Монголой республикые гурбан газар таһалан ханан ушар буруушаанаб. Газар уһанай түлөө, газар дорхой байагтай түлөө Чечняда даин болоһонинь һанана ёһотойг. Буряад оронине гурбан газар болгон таһалаһан, түрээ арадайманай үдэс хараа буса муудаа һэн. Буряадууд хэр угһаа хойшо газартаа тон тамтайгаар хандадаг, байгааһаа хамгаалдаг һэн гэжэ мартаха ёһогүйбди.

Республика бин болоходоо, буряад арадай түүхэдэ ехэ үлээ хэрэг болоһон байна. Энээндэ ямар сэнгэлтэ үгэхэ байнаг, гэжэ журналистнар түүхын эрдэмэй кандидат А.А.Елаевта хандаа. Тэрэ хэлэхэдэ, гүрэн гэшгэ хоёр артаар бин болодог гэжэ тэмдэглэһэн байна. Нэгдэхээр, дорхоо гэхэ гү, али үндэгшэнэй сүлөөрлэлгын дай үүдэхэ, эрхэ сүлөөгөө тэмсэл соогуур ороо абадаг. Хоёрдохоор, дээрһэн үгтэһэн гүрэн турин байгуулаа гэжэ хэлэнбди. Россин бүридэлдэ байгуулаһан республиканууд тухай хэлэхэдэ, искуственна артаар бин болоһон гэшгэр юм. Гүрэн түрэ болохо шалад боломжо хадаа эдэһэн болбосорхо зэргэтэй гэжэ Гегель тоолодог һэн. XIX зуун жэлэй һүүдэ, XX зуун жэлэй эхиндэ буряад арад гэшгэ отогой байгуулаһаа халажа, оорын автономии байгуулаа хэрэгтэй гэжэ

тэрэ үеин түрүү ханаатай зоной бододог болоһонинь ойлгосотой. Большевиүүдэй байгуулаһан автономинууд, республиканууд хусдэ б о л о м о л о н г ү й байгуулагдаһан гэжээр юм. Област гү, республика гү, али н а ц и о н а л ь н о - с о ё л о й автономии гү гэжэ хусдэ тодорхойлодог гү, гэнтэ бин б о л о н о н байгууламжанууд юм Тингэхэ үедэ Ленинэй тухэлэй д и к т а т у р а хэрэгтэй байгаа.

Тэрэ сагта Ород империи бугараад байгаа. Донская, Тавричская гэхэ мэтэ республиканууд бин болоод байгаа һэн. Т и н м э н э э Сталин гэшгэ Е л е н и н э й х а р а а л х а н п о л и т и к ы е х ү с э н д э н ь хүргөө гэжэ б о л о н о . Федерализм г э э ш э хоорондын, шэлжэн оролгын шата гэжэ С т а л и н тэмдэглэһэн юм.

Тинмэхэ тодорхой баримта үндэһэн шэлжэлэггүй тогтоһон гурим байһаа гэхэдэ болоно.

Үнгэрһэн үлээ хэрэгүүдые бүхы юумэнэй шалтагаан болгон, угсаатанай политикын талаһаа дэбэргэн сэгнэхэдэ, үлүү гэжэ ханагдана. Буряад арадые харшалгада, хамалгада оронхой арад гээд баримта бэдэрхэдэ үгы юм. Республикые гурбан тээшэнь халаһан ушар тухай хэлэхэдэ, федеральна засагай бодол ханаан ойлгосотой юм. Япон гүрэн хүсэтэй боложо байгаа, манай гүрэндэ гадаадын аюул бин боложо байгаа. Тинмэхэ тэрэ үедэ хилин хажууда томо республика байлахада, тагүй байжа болоо юм бээ. Тинхэ үедэ үндэгшэнэй асуудал экономика асуудалтай холбогүй байгаа.

Республикыннай нэгдэхэ ишур буряад байха ёһотой гэжэ хэлсэдэг. Юундэ тинмэ асуудал табигдана гэшгэ? - гэжэ журналистнар Р.П.Мухаровһаа хураһан байна. Тинхэдэн Ратмир Петровичингэжэ харюусаба:

Мицин ханахада, республикые үндэһэн арадай түлөөлөгшэ хүтэлбэрлэхэ ёһотой. Совет засаг буряад арада гүрэн түрэ олгоо ха юм. Харин Октябрийн хубисхалай урда манай арадые буса түрэлтн гэдэг һэн. Совет засаг гэшгэ буряадуудта эрдэм олгоо, соёлтой, эмшэгдтэй, эрдэмтэдтэй болгоо. Зүгөөр Совет засаг гэшгэ алдуу хээгүй гэжэ хэлэнгүйб. Алдуунууд байгаа. Энэһиние манай гүрэнэй хүтэлбэрлэгшэд мэдэрһэн

гээшэ. Теэд мүнөө үедэ алдуу хэгдэнгүй гэхэ гүт? Промышленность, хүдөө ажыхы хандаран халаа, олонхи зон үгтэһэнүүдэ тоодо ороо.

Округууд тухай юу хэлэтэйб? - гэнэн асуудал О.В.Хышиктүевта табигдаа.

Субъекти үдэн үргэтэстатус тухай хуули бшн мэдэжэ эхилээ һэн. Гэбшье тэрнэ мүнөө орхигдоо хэбэргэн. Округ областһоо гараа эрхэтэй гэнэбди. Жэшэнь, Чукотско округ Магаданһаа гараа, Ханты-Мансийн округ баһа гарахан гэсэнэ. Бид гансал хэлсээнэй үндһоор 2 округуудтаа туһалха аргатабди.

Буряад Республикын Госкомземэй түрүүлэгшын орлогшо Б.Б.Ральдин хэлэхэдэ, социалист гүрэнэй байхада, газар гэнэ хондшье мэдэгүй байһан гэжэ онсолбо. Мүнөө үедэ газар гэнэ оорын эзтэй, оорын сонин болохо ёһотой. Колхоз, совхозуудай халажа, газараа хубаахада, тэрэн гансал таряашадта үгтэһэн байна. Тэрнэ буруу гэжэ ханахаар. Жэшэнь, хүдэмэрийншэдтэ, эрдэмтэдтэ юундэ газар үгтөөгүйб гэнэн асуудал гаража ернэ. Газар гэшгэ худалдагдаха зэргэтэй юм. Тингэбдэ, хүн зон газартаа капиталгаа оруулаа болоно бшуу.

Буряадуудай гүрэн түрэ хусдэ брэдүүлэгдэгүй асуудал гэжэ ойлогобди. Саашааа энэ асуудална бүри алдагдахагүй юм бээ гэжэ хүн зон ханаагаа зободог. Энэ асуудалда А.А.Елаев харюусаба.

Республикануудые абажа ерээд, үгы хэжэрхихэ арга боломжо үгы. Губерни болгоо гэжэ айһанай хэрэггүй. Татарстан, Башкортостан шэнги республикануудай байһан ушар энэһиние баталдаха зэргэтэй. Буряад хүн толгойлогшо байха аргатай гү? Энээндэ олон зүйл түлөөлөгч Республика соохи политикэскэ байдал гол түлээ үгдөө үзүүлэхэ зэргэтэй. Арад зоной бодол ухаанһаа олон юумэн дудьдадаг гэшгэ. Далай жэл соо соёлой, хэлэнэй асуудалнууд хусдэ шийдэхэдэггүй байһаар, энэ асуудал бүри ороо боложо байна. Автономито гүрэнэй үүргэ тухай асуудал табигдаа зэргэтэй. Хэдэй олон зон бидэл ударидаха һэмди гэжэ бододог гэхэ гү, али хубингаа аша тунһе арад зоной аша туһада зүрилдүүлнэ. Гүрэнине толгойлогшо гэнэ арадай аша туһада бүхы бодохо, арга падалаа, политика, экономика гэхэ мэтые асуудал худэхэ ёһотой. Совет засагай Буряад Коммунист парти буряад арадай шийдэхэбэринүүдые абажа хургажархо. Тинмэхэ мүнөө үедэ буряад арад гэшгэ оорын шийдэхэбэри харюусалгатай байха шухала.

М.ОЧИРОВ, ДБАЛЬДИН ПИМАЕВ

Нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудта

ҮНДЭНЭ НУУРИЕНЬ БЭХИЖҮҮЛХЭ

"Буряад Республика доторхи нютагай өөһэдын хүтэлбэрилгэ эмхидхэлгын гол ёһонууд тухай" Буряад Республикын Хуулин, нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн асуудалаар бусадшы хуулинуудай баталан абтаһанай удаа, республика дотор нютаг нютагуудта хунгалтанууды үнэргэһэнэй удаа нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн реформын нэгэдэхи шата дүүрэгһэн байна.

Саашадаа нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн финансово-экономическа үндэһэ хуури байгуулах ба гүйсэдөөр дэмжэхэ асуудалда горинтой анхарал хандуулан юм. Буряад Республикын Правительствоо Россин Федерациин Президентын гаргаһан "Россин Федераци доторхи нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн реформын гол шэглэлнүүд тухай" Зарлигы бэелүүлэн, хэдэ хэдэн хэмжээ ябуулганууды хараалһан байгаа. Жэшээхэдэ, "Буряад Республика доторхи нютагай өөһэдын хүтэлбэрилгэ эмхидхэлгын гол ёһонууд тухай" Буряад Республикын Хуулида хубилалтанууд ба нэмэлтэнүүды оруула тухай "Буряад Республикын Хуули, "Гүрэнэй доодын хэмжээнэй социальна стандартнууд тухай" гэхэ мэтэ шухала документнүүд баталан абтаһан гээшэ. Тэрэшэлэн республика доторнай хүн зондо хуули ёһон тухай мэдээсэхэ, хуули тараан дэлгэрүүлэхэ программа баталан абтанхай.

1997 ондо нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн талаар гүрэнэй политика хадаа нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаанууды бэхижүүлэхэ, финансово-экономическа үндэһэ хуури байгуулах ба гүйсэдөөр дэмжэхэ асуудалда горинтой анхарал хандуулан юм. Буряад Республикын Правительствоо Россин Федерациин Президентын гаргаһан "Россин Федераци доторхи нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн реформын гол шэглэлнүүд тухай" Зарлигы бэелүүлэн, хэдэ хэдэн хэмжээ ябуулганууды хараалһан байгаа. Жэшээхэдэ, "Буряад Республика доторхи нютагай өөһэдын хүтэлбэрилгэ эмхидхэлгын гол ёһонууд тухай" Буряад Республикын Хуулида хубилалтанууд ба нэмэлтэнүүды оруула тухай "Буряад Республикын Хуули, "Гүрэнэй доодын хэмжээнэй социальна стандартнууд тухай" гэхэ мэтэ шухала документнүүд баталан абтаһан гээшэ. Тэрэшэлэн республика доторнай хүн зондо хуули ёһон тухай мэдээсэхэ, хуули тараан дэлгэрүүлэхэ программа баталан абтанхай.

Районуудта эрхэлхэй хүдэлмэри ябуулагдана. Тарбагатайн районой прокурор З.Г.Ишеева "Хуули ёһо шудалха университет байгууланхай юм. Тус университетэй хүдэлмэридэ хуули сахилгын зургаануудай, налогой инспекциин хүдэлмэрилэгшэд болон бусад юристнүүд хабаадуулагдана. Тинхэдэ Хэжэнгын районой газетин саг үргэлжын нийтэ гаршаг доро хүн зондо хуулинууды тайлбарлаха талаар статьянууд толилогдожо байдаг. Тэрэшэлэн Хоринн районой өөһэдын хүтэлбэрийн зургаанууд "Районой захиргаанай толгойлогшонорой дэргэдэхи коллеги тухай", "Олонингын территориальна өөһэдын хүтэлбэри тухай", "Нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн Хүндэлэлэй грамота тухай" дүримүүды баталан абтанхай байна.

Баунтын, Хяагтын, Хойто-Байгалай, Бэшүүрэй болон бусад районуудай нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн толгойлогшонорой дэргэдэ хүдөөгэй захиргаанай толгойлогшонорой совет байгуулагданхай. Тодорхойлол, Прибайкалинн районой захиргаанай толгойлогшон дэргэдэ районой томо предпрятинууд, эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэдэй совет хүдэлнэ. 1997 ондо тус

совет 10 заседани үнэргэжэ, хэдэ асуудалнуудтаар зохихо шийдэхэ эринүүды баталан абтан байна бшуу.

Нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудан заримдаа өорынгоо эрхэнүүды хэтэрүүлэн хэрэглэхэ ушарнууд дайралдадаг гээшэ. Жэшээхэдэ, Захаамнай районно сесси дээрэ нютагай налог тухай шийдэхэбэри 1997 оной эхээр абтан байба. Гэбэшье тэрэ шийдэхэбэринь районой прокурор буруушаажа болуулан юм. Гадна "Ветеранууд тухай" Россин Федерациин Хуулин дүүргэгдэдэггүй тухай гомдолнууд ветерануудһаа ороо. Сүүдэй шийдэхэбэрээр нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаанууд тус федеральна хуулин эрилтэнүүды дүүргэхэ болоо хэн. Зарим нютагуудта старостанууд томилогдоно, тинхэдэ бусад нютагуудта өөһэдын хүтэлбэрийн комитедүүд байгуулагдана. Жэшээхэдэ, Хяагтын, Тарбагатайн районуудай хүдөөгэй захиргаануудта нийтын өөһэдын хүтэлбэрийн комитедүүд бин болгогдонхой, харин заха холын нютагуудта старостанууд томилогдонхой. Уставаар тогтоогдоһоной ёһоор депутатуудай районно Советэй сессинүүд, депутатуудай комитесинуудай заседанинууд, мүн нүүдэл заседанинууд үнэргэгдэдэг. Жэшээхэдэ, социальна асуудалнуудай талаар комитси Хүдэри-Сомондо ээлжээтэ заседаниа үнэргэгэхэдөө, "Ветеранууд тухай" федеральна хуулин хэр зэргэ дүүргэгдэдэг байһые хаража үзөө. Тэрэшэлэн "Нийгын гурим сахилгада эрхэтэдые хабаадуула тухай" Буряад Республикын Хуулин эрилтэнүүд бодотоор тэндэ дүүргэгдэнэ гү гэжэ шалгаһан байна.

Республикын районуудта "Нютагай өөһэдын хүтэлбэрилгэ дүнгүүд, шийдхэгдээгүй асуудалнууд, хараа бодолнууд" гэхэн асуудалаар Арадай Хуралай зүбшэн хэлсэлгэ дээрэ үгтэһэн дуралдалнууд ба заабаринууды хүтэлбэри болгодог байһаар. Захаамнай, Тарбагатайн, Хоринн районуудта нютаг нютагай старостанууд, захиргаанай толгойлогшонор болон мэргэжэлтэдэй семинарууды үнэргэгэнэ. Хэжэнгын райондо, Яруунын, Хоринн, Хэжэнгын районуудай хүдөөгэй нютаг нютагуудай өөһэдын хүтэлбэрийн толгойлогшонорой семинар үнэргэгдөө хэн. Хурянгыгаар хэлбэл, нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаанууд шадал зэргээрэ ажаалаа ябуулжа байдаг. Мүнгэ зөөрийн хаанашье хүртэдэггүй болоһон ябадалһаа уламжалан, нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд республиканска хуулинууды бэелүүлэхэ аргагүй болоно, гэбэшье оролдолгын ашаар зарим тэды юмэ хэхэ гэхэн зорилгоёо алдахагүй байха гэжэ хананаб.

М. АБИДУЕВА,

Буряад Республикын Гүрэнэй албанай, кадрнуудай политикын талаар комитедэй ахалагша мэргэжэлтэ.

Муниципальна байгууламжын толгойлогшо - Улаан-Үдэ хотын мэрай тушаалда кандидат

ВИКТОР КАЗАНОВИЧ КУКШИНОВ

В.К.Кукшинов Кабанскын районой Корсаково хууриной Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай 1-дхи бүлэгтэй инвалидай Эрхүүгэй областини Боохоной районодо ажалуудаг болоһон булдэ 1946 ондо түрэн юм.

Тэрэ 16 наһатандаа Улаан-Үдэ хотын 2-дохн РСУ-да газар малгашаар хүүд ажэ ажаллаһаа намтарые эхилһэн байна. Зүүн Сибириин технологическа институтын барилгын факультет дүүргэһэнэй удаа Совет Арминн зэргэдэ алба хэхэдэ, барилгын участогай мастераар ажаллаһан юм. Совет Арминн зэргэдэ алба хэхэ дүүргэһэнэй удаа 1970-1972 онуудта "Гипронефтьестрой" институтта инженер проектировщиноор, 1972-1974 онуудта ВЛКСМ-ин Железнодорожно ранкомой хоёрдохн секретаряар, 1974-1978 онуудта оюутан барилгын отрядуудай областной штабай командираар, 1979 ондо КПСС-эй Улаан-Үдын горкомой инструктораар, 1979-1983 онуудта Советскэ районодо гүйсэдкомой түрүүлгшын нэгэдэхи орлогшоор, 1983-1987 онуудта Железнодорожно районодо гүйсэдкомой түрүүлгшээр, 1994-1996 онуудта Буряад Республикын Арадай Хуралай комитедэй түрүүлгшын орлогшоор ажаллаа. Тэрэнэй һүүлээр мүнөө болотор "Улан-Удээнерго" гэжэ муниципальна предпрятини директорээр ажалажа байна.

В.К.Кукшинов депутатуудай районно болон городской Советүүдэй депутатаар, Буряадай АССР-эй Верховно Советэй депутатаар оло дахин хунгагдаа. 1994 ондо Буряад Республикын Арадай Хуралай депутатаар хунгадһан байна. Тинхэдэ Россин городуудай холбооной правлениин гишүүнээр, Сибириин болон Алас Дурна Зүгэй анда хотонуудай эблэлэй вице-президентээр, Буряад Республикын дүрэ буяалдалгын барилдаанай федерациин президентээр хунгадһан юм.

Тэрэ 1990 ондо КПСС-эй ЦК-гай дэргэдэхи нийтын эрдэмэй академи эрхим сэнгэлтэнүүдтэйгээр дүүргэжэ, "Городской ажэые эмхидхэлгэ болон хүтэлбэрилгэ" гэхэн темээр мэргэжэлэн юм.

"Ажалдаа эрэлхэг зориг харууланхай түлөө", "Уанда оронодые абарһанай түлөө" медальнуудтаар шагнагданхай. Тэрэ Буряад Республикын габьяата барилгашан гэхэн түрээ зэргэтэй. 1998 ондо спортивна барилдаанай Уласхоорондын федерациин "ФИЛА"-гай алтан орденээр шагнагданхай юм.

В.К.Кукшинов намгатай, хоёр хүбүүтэй, хоёр аша хүбүүтэй. Эсэгэнь - Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай 1-дхи бүлэгтэй инвалид, бухгалтер мэргэжэлтэй, эхэнь - медестра, арталын хүдэлмэрийн ветеран.

Саад болон огород тариха дуратай, боксоор, хүнгэн атлетикээр, санаар спортивна разрядуудтай.

хунгалтые угтуулан

ОРОДШЬЕ, БУРЯАДШЬЕ - ХАМААГҮЙ..

Февраль-март харануудта нийслэл хото Улаан-Үдын муниципальна байгууламжын толгойлогшые хунгалтын ажал тулэг аудаа оробо хэбэртэй. Бодомжолон үгэхэдэ, шангахан тэмсэл" хүдөөгдэнэ хаш. Ураань хунгадһан хотын мэрай А.В.Шановалов хунгадһан дайнгаа наймууһэн ажалдээрэ хариулажа шадаагүй, ганса нэхэ тохын хүсөөр ехэхэн зөөри үбэри оһон, гол уялгаа дүүргэхын орондо элдэб хуули хавархууһанай түлөө дэмэлдэгдэһэнэй.

Энэ хамтын мэрай хунгадһанай урдаһана хунгадһанай хуузахадаа нэхэ ноуриун, хамар доро хавархай аман байна гэжэ шаашаа байһыень. Нанаандаа оруулаб.

Нэгэ хэды асуудалда мэрай харюусаһанай хануудая: - Ямар аргаар хотынгоо бюджетэ ехэ олзо мүнгэ оруулаха байһабта? Болзор зоогоо харын салын түлэхэ олохо гү?

Үндэр таван дээрэһээ гэжэ харюусаа бэлэй: - Городон (хотын) специализациин хүнүүдэй хэлэлхэн уһые, бусад юмэ үргэлжэ, ургаса дээшлүүлэхэ

органическа үгэжүүлэгэ бин болгон, Буряадаа дүрэн хангаад, хүршэнэртөө наймаалан олзо тохоб.

- Та буряад хэлэ мэдэхэ гүт? Хотын мэртэ энэ хэлэн хэрэгтэй гү? - гэхэн асуудалда нимээр харюусаа хэн:

- Тон зүб асуудал, республикада нэрэ болгон үгтэһэн үндэһэн арадай хэлые мэдэнгүй байжа оито болохогүй! Хэрбээ намда дуугаа үгөө хаанай, би нэгэ жэлэй болзор соо буряадаар сула хоорэхэ аргагай болохоб! - гээд хэнэргүй найдуулаа бэлэй.

Баһа миний толгойдо нэгэ ушар ороодхино. Хотын Октябрьска районой "Тендо-прибор" заводой үндэр түмэр бетон харшада "Спаси нас, Шановалов!" - гэхэн улаан тоһолиг будагаар томо гэгшын үзэгүүдээр бэшээтэй байһание зон хараһан уншаһан байха. Почтымнай хайрсагууд соо Шановаловые хунгалты гэхэн уряал үдэр бури хаягданхай байһа бэлэй. Ингэжэл зоной мүнгэн хэды шонгэн гаргагдааб? Мүнгэнэй байбал, булга юмэ бүтэхэ гэхэн ханалтай эсэргүү тэмсэл ябуулагдаха ёһотой. Ингэжэ хунгуулин гол хуули эбдэгдэдэг гэжэ баталмаар.

Нимэрхүү алдуу ерэхэ хунгалтада дабтажа болохогүй. Программын тон наринаар, бүтэмгү, али хоһон найдуула гү гэжэ хингалта габин шалгаха шухала.

"Харин хотын мэр хэн болохоб?" гэхэн асуудалда харюусаһаа хананаб.

- Мэр ямаршые яһатанай байхадаа болохо. Маанадта ородшые, буряадшые, бэ-эшные яһатан хамаагүй. Эдэ кандидатуудта ганса нэгэ гол эрилтэ байха: мэр хадаа республикынгаа хоёр хуулига хэлэ ади мэдэх ёһотон. Нимэл хэлтэй мэр хотынгоо ажэые найнаар үргэжэ шадаха, бүхэ хунгалтадһангаа урда найдабаритай, этигэл ехэтэй, уратшатай ажаллаха байна бшуу.

Мүнөө Россин Федерациин республика-субъектнүүд тухай национальна политикые зүбоор, шангаан ябуулаагүй наа, захаршагүй алдуу гаража гүрэн түрэ соомнай, демократическа болгогдон үшөө бэелүүлэгдээгүй байһаар.

Найдал ехэтэй, түрүү хүбүүд, басагада мэр болгон хунгаха манай гол зорилго мүн.

Д. ЗАМБАЛОВ, ажалай болон дайнай ветеран.

ЧЕРНОМЫРДИНТЭЙ УУЛЗАЛГА ХАРААЛАГДАНХАЙ

"Апрелин 22-то Россин Федерациин Правительствоын Түрүүлэгшэтэй минин уулзалга түсэблэгдэнхэй. Мүнөө үедэ маңда амин шухала байһан асуудалнууды зүбшэн хэлсэхэдэ, республикын модоной промышленностьда шэглүүлэгдэхэ зорилготой, удаа удаагаар бусаагдаха бол зоргой тогтошижоруулгын урьһаламжа үгэхэ тухай Виктор Степановичай урда айладха-хаб", - гэжэ республикын Президент Леонид Потапов февральин 6-да Сэлэнгын ЦКК-да республикын предпрятинууд, министрствэнүүд, албан зургаануудай хүтэлбэрилэгшэдэй хабаадгалгатайгаар үнэргэгдэлмүүрэй эрхэ байдалда дадалтын талаар семинар дээрэ мэдээсэ.

Республикын предпрятинууды хубилган шондхэлгын гол асуудалнууд тухай промышленностини, энергетикын болон транспортын министр В.В.Перельявай элдхэл тушаа тогтоходоо, "1997 ондо федеральна бюджет гэр байрын-коммунальна ажэые, социальна халбарны тэдхэлгэдэ 144 миллиард түхэри маңда үгөөгүй, харин декабрь нарада республиканска бюджетэ үгтэхэ ёһотой байһан 80 миллиард түхэринг финансова туһаламжын мина 36 миллиарднь февральин эхээр абтаад байна гэжэ мэдээсэ.

Гэхэтэй хамта нэдондо жэлэй онсо шахардуу байдалда өөһэдын бюджетэй мүнгэ зөөрине элсүүлэхэнэй ашаар РФ-гэй Минфингын Буряад Республикада тодорхойлогдоһон мүнгэнэй хэмжээн 110 миллиард түхэригөөр үлүүлэгдэ.

Эрхүүгэй областини губернатор Борис Говорингой хамта Россин Федерациин Президенттэй уулзаха гэжэ ородонобди гэжэ Леонид Потапов семинарта хабаадһанадта мэдээсэ. Уулзалгын зорилго гэбэл, нэдондо Россин Президенттэй туйлагдаһан хэлсээнүүды хүгжөөн үргэлжэлүүлэхэ, тэдэшине бодотоор бэелүүлэхэ ябадал болоно.

Буряад Республикын Президентын болон Правительствоын хэблэлэй албан.

ДРАМАТУРГЫН АЛТАН ОЙ

Наяхан буряад драмын театрт драматург Баир Ширинимбуевич Эрдыеевэй 50 наһанда зорюулагдажа, зохёохы үдэшэнь үнгэргэгдэбэ. Театрай зал соо зон дүүрэн. Буряадай арадай поэт Гунгаа Чимитов нутагайнгаа хүбүүнэй намтар болон зохёохы зам тухай сугларагшадта хөөржэ үгөө. Удаань драматургын үшөө табигдаагүй "Үүрэй зүүдэн" гэхэн зүжэгһөө нэгэ хэһэг харуулагдаба. Энэ зүжэг соо монгол арадуудай ехэ хаан тухай хэлэгдэнэ.

Мүн буряад театрай артистнар Б.Эрдыеевэй "Хазаар хара хахал" гэхэн зүжэгһөөнь нэгэ хэһэг наадажа, сугларагшадые хүхөөн баясуулан байха юм. Тэрэ зүжэгийн Буряадга, Агада, Усть-Ордада, Яхадта, Тывада, Монголдо, Москвада, Санкт-Петербургда харуулагдаа һэн.

Буряадай арадай артист Д-Д.Бочиктоев "Дамдин ламаһаа" "Бадмахан лэнхобо" гэхэн дууень уянгата гоёор таталуулаа.

Буряад театрай хүгжэмэй

талаар ударидагша Владлен Пантаев Б.Эрдыеевэй шэнэ зүжэгтэ "Чингисэй бодолнууд" гэхэн дуу зохёооод, тэрэнээ өөрөө гүйсэдхэбэ.

Мухар-Шэбэрэй аймагай нутаг зоной эблэлэй түрүүлэгшэ Д.Ц.Будаев түрүүтэй нутагайхидынь, аймагай захиргаанай хүтэлбэрлэлэгшэд, хүдөө ажахые ударидагшад гаража, драматургта хүнгэн машина бэлэг бариба.

Удаань Соёлой министерство, Театрай ажал ябуулагшадтай холбоон, Зүүн Сибириин соёлой болон искусствын академи, ВАРК, Нуралсалай болон эрдэм ухаанай министерство, сугтаа нураһан нүхэдынь, буряадай 1-дэхи үндэһэн лицейнхид, республикын театрнуудай коллективүүд, республикын арадай уран бэлигэй түб, Буряадай номой хэблэл, республикын арадай театрнууд, Уран зохёолшодой холбоон, аха дүүнэрын драматургыё алтан ойгоорнь амаршалба.

Д.БАЛЬЖИНИМАЕВ.

ЭРЭШҮҮЛЭЙ ЭРХИМ БАЛЕТ

Улаан-Үдэ хотодомнай аяар Санкт-Петербургийн Валерий Михайловскийн эршүүлэй балет айшлалба. Опера болон баледдэй театрай ордон соо харагшад олоор сугларжа, тус баледдэй хатархые хараа. Энэ балет ганса эршүүлдээ бүридэн гээд тэмдэглэһэй. Дэлхэй дээрхэ эгээл мэдээжэ баледүүдэй эхнэрнүүдэй парти наадахадань, сугларагшад нэрвэмэ альга ташалгаар, мүн "браво", "бис" гэхэ мэтэ үгэһүүдээр угтаһан байна бишүү.

Борис БАЛДАНОВ.

Дондок Улзытуев

САГААН НАРЫН МЭНДЭ

Жэйи түрэн сагта жэгэ нэлэи байдаг Жэйиһи буряад дайрмийн улсрил гэгшэ шэрүүн. Уурган сагаан үгэнь угдалхангаа урга тээ Уудам талын заншалаар амаршалай түрүүн.

Сага бордоһото хүйтэн үбэл үнгэржэ, Сагаана бариха эдгэн хаһа дүтэлбэ гү? Сахилын үзүүр саһан дороһоо бултайжа, Сагаан харамнай ури һараяа хүтэлбэ гү? Мэндээ! Харалган хүйтэн хайгуу халхитай бусахын түлоо, Хадарган жабар хара зуган ошоһын түлоо, Халюун хонгор ногоон хаварай ерэхын түлоо, Хадгын боорсор гүлэи хууха ургын түлоо, Магадгын маараха, малай түллэхэ хаһын түлоо, Манхан талаа мартан дуулаха хуһын түлоо, Манган соохор ажэ тайгын хужын түлоо, Манай түлоо ажаһуудат эжин түлоо. Мэндээ! Дүшэн залаа ногооной шэмэ шүүһэн Дүлээн байгаа дугарягайманай дунал бүхэн

Амитан зоной хэты саһаа амсан хууһан

Ажалайн амта хатуу арза байһан гэхэн

Адуу мал, хони хурьгыемнай атаржуулаха

Адуу соло, амгалан байдал бэлэглэхэ хүснэйи,

Арбай таряа шорган дээрээ долгисуулаха

Арад түмэнэй ажалша гар - ашата сагаан,

Аглаг ехэ дайдагаа арзынгаа гэжэ сүршоод,

Алар холын газарһаа амаршалан морилһон

Алтарма үһэтэй, тунгалаг нөгүлэй аймшиндаа

Алға хагар дээрэ мүнхын дугаряа барыла даа!

Алха урдгынгаа пангин ёһо дэбжүүлэ,

Алха адхаар ая гангана сулуулаа,

Ай айлаар ариун хангалын тунгас!

Ажабайдалай хүлгэ түхөөн шатаг а!

СЭДЬХЭЛЭЙНГЭЭ УРЯАГААР ДЭМЖЫТ

Аймагай ниитын эмхинүүдэй, мүн зоной үргэл хандибаар Түгнын дасанай гурбадахи дабхар бодхоогдоно. Үндэһэн арадайнгаа ёһо заншалнуудые, сэдьхэлэйн баялигуудые һэргээхэ зорилготойгоор бодхоогдожо байһан дэмбэрэлтэ энэ барилгыемнай түргэдэхын тула эдэбхитэйгээр шадаха зэргээрээ туһалыт гэжэ нутагайнгаа зондо, ажахынүүдэй болон эмхи зургаануудай хүтэлбэрлэлэгшэдтэ, олзын хэрэг эрхилэгшэдтэ ханданабди.

Т.ТЫХЕЕВ.

"СЭРГЭДЭМНАЙ" ТОГТОХЫЕ УРИНАБДИ!

Февралийн 19-нэй үдэр, 16.00 сагта Уран зохёолшодой холбоондо ("Забайкал-лесэй" байшан соо, Ербановай гудамжын 7-дохи гэрэй 3-дахи кабинеттэ) буряад хэлэн дээрэ бэшэдэг зохёолшодой "Сэргэ" гэхэн уулзалга болохо. Буряад литературада, уран зохёолдо дуратайшуулые уринабди.

Буряадай Уран зохёолшодой холбоон.

ХҮСЭЛ ШАДАБАРИЙН АША ЕХЭ

Закаменск хотодо аймагай медикуудэй хамтын суглаан үнгэргэгдэбэ. ТМО-гой ахамад врач Джангар Дугарович Доржиев элидхэл соогоо һүүлэй үеһи жэлүүдтэ аймагай больницын эмнэлгын байшануудта капитална шабарилга оройдооһые хэгдээгүй байгаа гэжэ тэмдэглээ. Тингэбэһие 1995 ондо медицинскэ уялгата страхованида ороһоной аһаар энэ шухала хүдэлмэриёе бэсэлүүлжэ байнабди гээд мэдээсэбэ.

Гол түлэб энэ үнгэржэ байһан шэмэрүүн үбэлдэ хотын эмнэлгын байшанууд, поликлиникүүдтэ соотон хүйтэн байһанаа, хаянай ооһодын тухай вагон-котельны габндажа, дулаан үгтоо, Росси гүрэнэй Европтын һэлэбэн шэнэдхэлгын болон хүгжэлтын уласхоорондын банктэй хэлсээ баталһанай ёһоор захиамнаархид

УЗИ-гай шэнэ аһаарадтай, ЭКГ-гай монитортэй, нарай хүүгэдэ е искуссвенна аргаар амлуулаха онсо ороо 2 түхэсэрлэгтэй болобо.

Мүн лэ суглаан дээрэ ахамад врач Д.Д.Доржиевай үүсхэл оролдог-гоор нээгдэһэн Зүүн зүгтэй заншалта эмнэлгын түбэй ажалда һайн сэргээлтэ үгтоо, һүүлэй жэлүүдтэ Ёнгорбоймнай аршаан тои хубилаа, тингэбэһие эмнэлгэдэ ехэ нүдөө үзүүлжэ гэжэ медикууд тэмдэглэбэд. Захаамнида үхибүүд олоор түрһоор, тингэбэһие зонийн

Улаан-Үдэ хотодомнай аяар Санкт-Петербургийн Валерий Михайловскийн эршүүлэй балет айшлалба. Опера болон баледдэй театрай ордон соо харагшад олоор сугларжа, тус баледдэй хатархые хараа. Энэ балет ганса эршүүлдээ бүридэн гээд тэмдэглэһэй. Дэлхэй дээрхэ эгээл мэдээжэ баледүүдэй эхнэрнүүдэй парти наадахадань, сугларагшад нэрвэмэ альга ташалгаар, мүн "браво", "бис" гэхэ мэтэ үгэһүүдээр угтаһан байна бишүү.

Г.ЗАНАЕВА.

ҮРИ ШЭРИНЭЭ НАЛАБА

Буряад Республикын налогой инспекциин хэблэлэй түб ингэжэ мэдээсэһэ: "Недөндө жэлдэ гүрэнэй бюджеттэ мүнгэ оруулаагүй налог түлэһиндэй дундаһаа акционернэ бүлгэмүүд, "Амта" - 12 миллиард, "Бурятнефтепродукт" - 34 миллиард, "Бурятмясопром" - 15 миллиард түхэриг (хуушан мүнгөөр) түлэжэ, 1997 онойнгоо үри шэринээ халаба. Харин акционернэ "Хлеб Улаан-Үдэ" бүлгэмдэ үриэ түргэн түлэхыень һануулга хэгдэбэ."

Г.ЗАНАЕВА.

БИРАГУЙ АНГУУШАД

- Захааминай аймагай Хамни тосхоной Руслан, Анатолий гэгшэд хилэ гаталаад, Монгол ороной газар дээрэ агнуури хэһэн байгаа.
- Холтосоной заставын албатад тэдэниёе барижа, хоёр карабин түхэлэй буунуудыень буляан абаа. Хилэ гаталжа, хуулида харша ябадал гаргаһанай хэрэгээр мүрдэлгэ хэгдэнэ.

БОЛЗОРНОО УДААРҲАН "АЙЛШАД"

- Монгол ороной эрхэтэд Магсармаа Г., Золза П. гэгшэд Росси гүрэнэй хилэ сахидаг "Кяхта" гэдэг шалгалтын пунктын хүдэлмэрилэгшэдтэ 800 түхэриг шэнэ мүнгөөр яла түлэбэд. Эдэ хоёр эхэнэр Росси гүрэндэ хараалһан болзорһоо үлүү 3 нара байһан байна. Хилын

Хилэ: Манай танай газар

журам эбдээшэд захиргаанай харюусалгада хабадуулагдаха болоо.

...ТӨӨРИШОО

Хяагтын аймагай Хүдэри-Сомон тосхоной хуулийн наһа гүйсөөгүй Александр С. гүрэнэй хилэ хуули бусаар гараад, Монголой Алтан-Булагай захата хилэ сахишадта баригдаа. Тэрэ хүбүүн баригдаһанайнгаа һүүлдэ хилэ сахигшадтай асуудалнуудта харюусахадаа, төөришөөб гэжэ харюусаһан байна. һүүлдэнь хилын журам эбдэгшэ хуулийн наһа гүйсөөгүй үхибүүдэй хэрэгүүдэй инспекциин хүдэлмэришэдтэ тушаагдаа.

Забайкалиин хилэ сахигшадтай округой хэблэлэй албан.

Баярай Үгэ

ХЭНЭН АЖАЛЫНЬ УРАГШАТАЙ БАЙГ

Табан үхибүүдэйм хоёрын Буряадай үндэһэтэй республиканска 1-дэхи лицей-интернат дүүргэһэн гээшэ. Марина басагамни хургуулияа мүнгэн медальтайгаар түгэсхөөд, Благовещенский медицинскэ институтта амжалтатангаар нурана. Түрүүшынгээ сессие болзорһоонь урид эрхимээр тушаажа, гэрэгэ амараад, нураасалаа үргэлжэлүүлэхээ һаяхан ошоно. Харин Сэсэг басагамни Зүүн Сибириин гүрэнэй соёлой болон искусствын академин театральна факультеттэ түрүүшынхиеэ нээгдэһэн буряад студийда нуража ябана. Ажабайдалай үргэн замда үхибүүдыем гаргаһан ород хэлэ, литературын баһа

Татьяна Григорьевна Ильинада, химийн баһа Жаргалма Дашиинимаевна Чойдоповада, биологийн баһа Одон Дашиевич Жалсараевта сэдьхэлэй баяр бүлгынгөө зүгһөө хүргөөд, элүүр энхэ ябахыень, ажадһань амжалта хүснэйб. Басагадгым түрэл ашцен-интернат хоёрдохон жэлдэ "Россиин жэлэй хургуули" гэхэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэбэ гэхэн мэдээсэһые танай сониндо уншабаб. Энэ баярта ушараар бүхэ баһанар болон хүмүү-жүүлэгшэдыень, директор Жалсан Батуевич Санжиевые амаршалнаб, һайн һайхание хүснэйб.

Шойнхоровтоной бүлэ. Хэжэнгэ.

Эмхидхэн байгуулагшад - Буряад Республикын Президент, Арадай Хурал болон Правительство

Ахамад редактор А.А. АНГАРХАЕВ.

РЕДАКЦИОННО КОЛЛЕГИ: Б.М.Ж. БАЛДАНОВ (ахамад редакторай орлогшо), Г.Х.ДАШЕЕВА (ахамад редакторай орлогшо), Б.В. ГЫНДЫНЦЫРЕПОВ (харюусалгата секретарь), А.Г.ЛУБСАНОВ (Буряад Республикын Правительство), Д.Д.СУИДАРОН (Буряад Республикын Арадай Хурал), таһнуудые дааһынд Ц.Ц. ДОНДОГОЙ, С. Д. ОЧИРОВ, Н.Д. НАМСАРАЕВ, Т.В.САМБЯЛОВА, Д.Ш. ХУБИТУЕВ, А.Д. ТАПХАЕВ; В.Н.ПИНГАЕВ (хэблэлэй директор).

Манай адрес:

670000, Улаан-Үдэ, Каландаринийн үйлдэ, 23. "Буряад үнэн" газетын редакци.

Газетэ хэблэлэй 2 хуудһан хэмжээтэй. Индекс 50901. Хөлбэ 3900 (хамта 25,900). Хэблэгдэ туһалдаһан саг 17.00.

"Республиканска типографи" гэхэн АО-до газетэ хэблэгдэ. Директорийн телефон: 21-40-45. Б-0079-дохон номеронсоор бүридхэлтэ аһанхай. Банк № 8281.

Редакциин телефонууд: ахамад редакторай - 21-50-96, приемнын - 21-54-54, ахамад редакторай орлогшонорой - 21-68-08, 21-64-36, харюусаһата секретарийн - 21-50-52, секретарийн - 21-50-52, таһнууд үндэһэтэй болон политическэ асуудалнуудад - 21-55-97 (дааһань), 21-61-35, 21-34-05, экономикын - 21-63-86, 21-61-35, соёлой болон тухын - 21-60-21 (дааһань), 21-57-63, залуунуудай, оюутдаид ажабайдалай болон олонийтын хүдэлмэрини - 21-54-93 (дааһань), 21-69-58, мэдээлэй болон сонсоһотой - 21-62-62, 21-67-81, корректорийн үнэ - 21-33-61, компьютерна түбэй - 21-66-76. "Бурятня" хэблэлэй телефонууд: директор - 21-49-94, бүхэ алтерн - 21-23-67, вахта - 21-60-91.

Тоонуудан, бодоро баримтануудан, хүгэн, нутагын гэрнүүдэн бэшэһые хатагйруулаһан ушарта авторнуудын харюусаһанай Редакциин һанамжа автарайхиттай адли бэшэ байжа магад.

Эсэгэ ороноо, эхэ нютагаа эб хамта мандуула!

БҮРЯАД ФЕДЕРАЦИ

Бүгдэ арадай сонин

1921 оной
декабриин
21-нээ гараа

1998
Февралин
17

Үбэлэй һуун
харагшан үхэр
һарын
21
гарагай 3
ВТОРНИК

ТУСХАЙ
ХАБСАРГАЛТА

ХОЁР ТАЛЫН ХЭЛСЭЭНЭЙ ЁНООР

Буряад Республикын Президент А.В.Потапов (Яхад) Республикада албанай хэрэгээр Рокко, Россин Федерациин, Буряад Республикын, мүн Саха(Яхад) Республикын институцинуудта үндэһэлэн, Саха(Яхад) Республикын, Буряад Республикын авительствануудай хоорондо 1998-2000 ондоо социально-экономическа, эрдэмтэй-техническэ ба соёлой харилсаа холбоо тогтоохоор хэлсээндэ гар табиһан байна. Тиихэдэ хэлсээ бодото дээрэн бэелүүлхэ талаар хэлсээн протоколнуудта гар табигдаа. Тиихэдэ, национальна политикын, эрдэмтэй-техническэ ба соёлой ба спортын, өмшлөннөстиин, худалдаа наймаанай талаар протоколнуудта гар табигдаһан байна. Худалдаа наймаае хоёр республикын

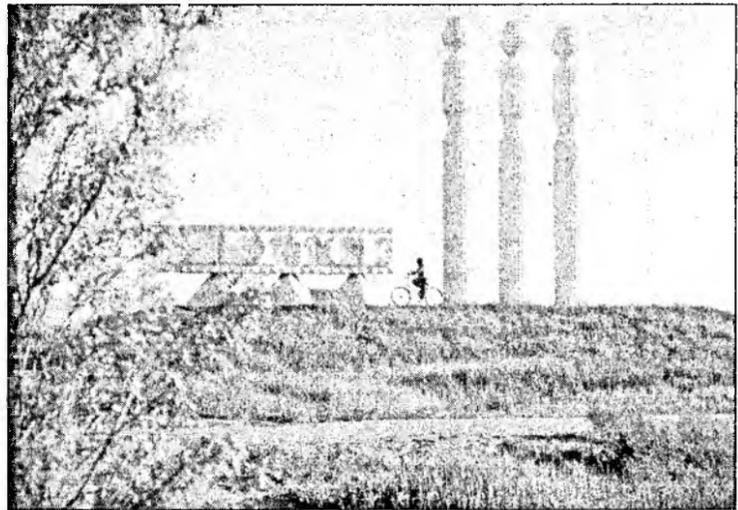
хоорондоо үргэдхэхэ тухай хэлэгдэжэ, хэлсээнэй ёноор Буряад Республика Саха Республикада мяха, мяханай консервэнүүдые, талха тарья, хүрпээ, холисо тэжээл, овош, кондитерска зүйлнүүдые худалдаха, хоёр республикын үйлэдбэрилдэг продукция худалдаха магазинуудые нээхэ гээд хараалагдана.

Соёлой талаар харилсаа холбоогоо улам үргэдхэхөөр хараалагдана.

Жэшээлхэдэ, уран һайханай выставкэнүүдые ба фестивалнуудые үнгэргэхэ, зохёохы ажалтанай делегацинуудые ябуулдаг болохо, гастрольнуудые эмхидхэхэ гэхэ мэтшэлэн хэмжээнүүд бэелүүлэгдэхээр хараалагдана.

Тиихэдэ дүй дүршэлөө андалдаха талаар хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлхэ зорилго хэлсээн соо заагданхай.

С.ОЧИРОВ.

САХА (ЯХАД) РЕСПУБЛИКА

малтамалнуудаар баян гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Алмазууд

Алмазуудые олзборилон абалга гансашье Саха Республикада бэшэ, мүн бүхы Россин экономикадо ехэ удха шанартай юм. Бүхы Росси дотор абтадаг алмазай 99,8 процентнь тус республикын газар дороһоо абтана. Энэнь бүхы дэлхэй дээрэ абтадаг алмазай арбанай нэгэ хубинь болоно.

Алмазуудайнь нөөсэ гол түлэб республикын баруун районуудта байдаг. Мирнын, Аяхалай, предпритинууд тэндэ оршодог. Нюрбинскэ райондо шэнэ предпритинууд нээгдэхээр хараалагдана. Ушар тиимэрхэ алмаз олзборилдог промышленность саашадаашье хүгжөөгдэхэ байна бшуу.

Саха Республикада абтадаг алмазай үнэ сэнгын дэлхэй дээрэхи дунда сэнһээ зарим тэды дээгүүр юм. Тиихэдэ республика 1998 ондо алмаз олзборилгоёо 8 процентээр дээшэлүүлхэ гээд тухайлагдана.

Шулуу нүүрһэн

Саха Республика шулуун нүүрһэнэй нилээд ехэ нөөсэтэй гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Шулуун нүүрһэн гол түлэб Нерюнгриин, Зырянскын, Кангаласкын уурхайнуудта малтан абтадаг гэшэ. Тэрэ шулуун нүүрһэнэй 30 процентнь республика дотороо хэрэглэгдэнэ, үшөө 30 процентнь Алас-Дурна зүгэй регионуудта, 40 процентнь хариин гүрэнүүдтэ эльгээгдэнэ. Тус республикын шулуун нүүрһэн шанар һайнтай гэжэ тоологдодог байна. Денисовскэ, Чульмаканска шулуун нүүрһэнэй уурхайнуудта шулуун нүүрһэ малтан абалгыг үргэдхэхэ гэжэ хараалагдана. Нерюнгри хотоһоо 510 километр холо байдаг Эльгинскэ шулуун нүүрһэнэй уурхайһаа шулуун нүүрһэ ехээр абажа эхилхэдэнь, Нерюнгринскэ уурхайһаа шулуун нүүрһэ малтажа абалгын хэмжээн доошолхо ёһотой.

Нефть

Мүнөө дээрэ Мирный хотоһоо холо бэшэхэнэ оршодог Иреляхска, Средне-Ботубинско хэбтэшэһээ нефть абтадаг гэшэ.

Россин Федерациин бай-

гаалин нөөсөнүүдэй министрствын баталһанай ёһоор, Талаканска нефтийн хэбтэшэһээ 100 миллион тонно нефть абтажа болохо юм. Энэнь оронойнай зүүн зүгтэхэ тон томо хэбтэшэнүүдэй нэгэн болохо байна. Хэрбээ эндэхээ ехээр нефть абадаг болоо һаа, Саха Республика нефть болбосоруулгын өөрын промышленностьтай болохо байна бшуу.

Байгааалин газ

Республикын газар дээрэ байгааалин газар ехэ нөөсөнүүдэ элирүүлэгдэнхэй. Даб дээрэ 9 мянга 332 миллиард кубическа метр хэмжээнэй газар бии гэжэ тодорхойлогдоо. Средне-Вилуйска ба Толон-Мастахска промышленна предпритинууд байгааалин газар хайнаар шэнжэлэгдэнхэй гэжэ тоолодог.

Саха Республика байгааалин газар нилээд ехээр хэрэглэдэг гээд, статистика гэршэлэнэ. Тиимэрхэ байгааалин газар Хитадта ба Корейн Республикада худалдагдажа болохо байна.

Алтан

Мүнөө дээрэ республикын алта малтадаг 700 уурхай бүридхэлдэ абтанхай. Алта олзборилдог бүхы предпритинууд "Сахазолото" гэжэ холдингын мэдэлдэ байдаг гэжэ хэлэлтэй.

Бүхы Росси дотор малтан абтадаг алтанай 20 процентнь тус республикада абтана. Гол түлэб Куранахска ба "Золото Джугджур" гэжэ акционернэ бүлгэмэй предпритинууд дээрэ түхэрээн жэлэй туршада алта малтан абадаг байна.

Алта олзборилгын ашаар республикын экономика һайжаруулха зорилготойгоор хари гүрэнүүдэй мүнгэ һомолхо хэрэгтэ зарим тэды хүнгэлэлтэнүүдые олгохо гээд Саха Республикын гүрэнэй засагай зургаанууд оролдодог юм.

Транспорт

Саха Республика дотор ургаса, тарья тарилгын, болбосоруулгын промышленностиин хомор дээрһэнэ республикада нилээд ехэ ашаан зөөгдэхэ ёһотой болодог. Эдэе хоол, эд бараан, үйлэдбэрийн хэрэгсэлэй продукция тэрэ тоодо оролсоно. Гэхэтэй хамта Яхад Республикада

үйлэдбэрилэгдэнэ промышленна продукция ба байгааалин баялигууд (шулуун нүүрһэн, үнгэтэ металл болон бусад) ондоо тээшээ зөөжэ абаашагдаха болодоно.

Уһан замай транспорт тус республикада нилээд ехэ удха шанартай юм. Яхад олонхи хольин районуудта Лена, Индигирка, Колыма, Алдан, Вилуй, Яна болон бусад голнуудаар холбоон байгуулагдана. Уһан голоор бүхы ашаанай 43 процент ашаан зөөгдэнэ.

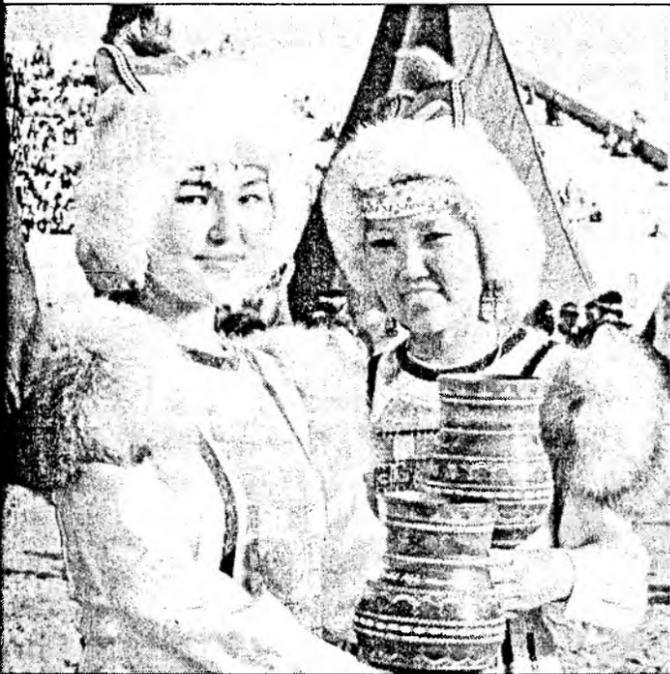
Республика соо 37 аэропорт, далайн 2 порт, гол мүрэнэй 6 порт бии.

Үнгэрэгшэ жэлэй августарада Беркамит-Томмот-Якутск хотонуудай хоорондо түмэр харгы барилгын хүдэлмэри эхилэнхэй.

Саха Республикада Национальна банк мүн коммерческэ 28 банкнууд болон тэрэнэй олон филиалнууд хүдэлдэг. Тэдэ банкнуудта 1997 оной эхиндэ 68,3 триллион (хуушан мүнгөөр) түхэриг мүнгэн нөөсөлөгдөжэ байгаа.

Саха Республикын хүн зоной 64,2 процентнь хото голуудта, 35,8 процентнь хүдөө нютагуудта ажаһуудаг. Якутск болон тэрээндэ дүтэ байдаг районуудта хүн зонойн хахаднь ажаһуудаг юм. Тиихэдэ ашагта малтамалнуудые олзборилдог промышленностьтай республикын баруун ба урда районуудта хүн зонойн олон юм.

Саха Республикада 1000 хүндэ абажа тоолобол, жэлдээ 14,2 үхибүүд түрэдэг, 1000 хүн бүхэнэй 9,4 хүниинь һаһа барадаг гэжэ статистика гэршэлэнэ. Гэбэшье һүүлэй үедэ хүн зоной тоо үсөөржэ байнхай. Жэшээлхэдэ, 1996 ондо 12 мянган хүн республикаһаа гаража ошоһон байна. Яхад арад бүхы хүн зоной 33,4 процент болоно. Гэхэтэй хамта бүхы хүн зоной 55,8 процентнь ажалтай юм. Гадна эдэбхитэйгээр ажал хэдэг хүнүүдэй тоогоор абалал, 1,8 процентнь ажалгүйшүүл гэжэ тоологдодог байна.

Саха (Яхад) Республика - Россин Федерациин субъектэй нэгэн, Россин бүридэлдэ хойхой бээ даанхай, бүрин эдэ гүрэн мүн. Тэрэ Россин доторхи реформонуудые үндэһэлэн, социально-экономическа политикае Конституцияар олгогдоһон эрхэ үлэһэнүүдтэй зохилдуулан үндэһэлэнэ.

Саха (Яхад) Республика Россин Конституциятай, федеративнай хэлсэнтэй зохилдуулан, Россин Федерациин субъект болодог тула Саха Республикын Конституциин эрхэ түлөөлэгдэнүүдээ үргэлэдэг байна. Саха Республика Россин газар зонойн 18,2 процентые эзэлнэ.

Бүгдэ арадай сонин

Политическэ системэ
Саха (Яхад) Республикын институци 1992 оной апрелин 4-д баталан абтаа юм. Республикын Суглаан (Ил Тумэн) Саха Республикын гүрэнэй засагай хуули гаргалгын, хиналтын ба түлөөлөгдөхө зургаан болодог. Республикын Суглаан хоёр палата бүридэнэ: республикын Суглаан палата, түлөөлөгдөхө палата. Республикын палатын түрүүлэгшэнь В.В.Филиппов, түлөөлөгдөхө палатын түрүү-

МУНИЦИПАЛЬНА БАЙГУУЛАМЖЫН ТОЛГОЙЛОГШО – УЛААН–ҮДЭ ХОТЫН МЭРЫЕ ҺУНГАХА ТАЛААР ОКТЯБРЬСКА РАЙОНОЙ ДЭБИСХЭР ДЭЭРЭХИ ҺУНГУУЛИИН УЧАСТОГУУД

ҺУНГУУЛИИН УЧАСТОК № 49

Түбынь - Хүүгэдэй ба эдиршүүлэй уран бүтээлэй байшан

Хилэнүүдынь: Широких-Полянских үйлсын 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 24, 26, 28-дахи үмсын гэрнүүд; Подкаменска үйлсын 28-дахи гэрнээ 79-дэхи хүрэтэр; Гражданска үйлсын 46-дахи 55(а)-дахи хүрэтэр; Бабушкинай үйлсын 37, 37(а), 47, 49, 51 гэрнүүд; Трубочеевэй үйлсын 7-дохи гэрнээ 65-дахи хүрэтэр, 18, 20, 22, 59, 65, 61, 62, 63-дахи гэрнүүдые оруулангүйгөөр, Красногвардейскэ, Заудинска үйлсэнүүд.

ҺУНГУУЛИИН УЧАСТОК № 50

Түбынь - Барилгын 15-дахи лицей
Хилэнүүдынь: Бабушкинай үйлсын 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19, 21-дэхи гэрнүүд; Геологическа үйлсын 10, 11, 12, 14, 16, 16(а), 18-дахи гэрнүүд; Терешковагай үйлсын 2, 4, 6, 8, 12-дохи үмсын гэрнүүд, Бабушкинай үйлсын 91-дэхи гэр; Трубочеевэй үйлсын 18, 20, 22-дохи гэрнүүд; Широких-Полянских үйлсын 32-дохи гэр; Загородна үйлсын 30-дахи гэр; Таллинска үйлсын 2, 2(а), 4, 4(а), 6, 8, 10-дахи гэр; Загородна үйлсын 3/2, 5, 7-дохи гэрнүүд.

ҺУНГУУЛИИН УЧАСТОК № 51

Түбынь - 20-дохи нургуули
Хилэнүүдынь: Терешковагай үйлсын 14, 16, 18, 20, 20(а), Карл Марксын бульварай 2, 4, 6-дахи гэрнүүд; Трубочеевэй үйлсын 66, 68, 70, 72, 74, 76-дахи гэрнүүд; Загородна үйлсын 47, 76-дахи гэрнүүд; Карьернэ переулогай 3, 4, 6, 11, 14, 16, 20-дохи гэрнүүд; Геологическа үйлсын 15, 17, 19, 20, 21, 22, 22(а), 24, 26, 28, 30, 51, 53, 59-дэхи гэрнүүд.

ҺУНГУУЛИИН УЧАСТОК № 52

Түбынь - 25-дахи нургуули
Хилэнүүдынь: Карл Марксын бульварай 1, 3, 5, 7, 7(а), 9, 11, 13-дахи гэрнүүд; Терешковагай үйлсын № 22, 24, 26, 26(а), 28, 28(а), 30, 30(а), 32, 34, 34(а)-дахи гэрнүүд.

ҺУНГУУЛИИН УЧАСТОК № 53

Түбынь - 25-дахи нургуули
Хилэнүүдынь: Цыбиковэй үйлсын 1, 4, 5, 6, 7, 9, 11-дэхи гэрнүүд; Солнечно үйлсын 2, 4, 5, 6, 6(а), 11, 16-дахи гэрнүүд.

ҺУНГУУЛИИН УЧАСТОК № 54

Түбынь - Хэлхээ холбооной техникум,
Хилэнүүдынь: Трубочеевэй үйлсын 140, 142, 144, 144(а), 146, 150-дахи гэрнүүд; Трубочеевэй үйлсын 59, 61, 62, 63, 65, 80, 88, 94, 96, 98, 100, 102, 114, 116, 120, 122, 128, 134-дэхи модон гэрнүүд; Загородна үйлсын 60-дахи гэрнээ 102-дохи хүрэтэр; Приречнэ үйлсын 4, 8, 9, 14, 18, 21, 22, 25, 26, 28, 28(б), 29-дэхи гэрнүүд; Бийскэ

үйлсэ, Карьернэ 1, 7, 9-дэхи, Бийскэ переулогуудай 17, 23, 25, 27, 31, 33, 35, 37, 41-дэхи гэрнүүд.

ҺУНГУУЛИИН УЧАСТОК № 55

Түбынь - 29-дэхи нургуули-гимнази
Хилэнүүдынь: Бабушкинай үйлсын 2, 6, 8, 10, 16, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32-дохи гэрнүүд; Бабушкинай үйлсэ Үдэ голой баруун эрьеэр Забокын халаа хүрэтэр, Спасска ба Богородско олтирогуудай гэрнүүдые оруулан, Трубочеевэй үйлсын 2-дохи гэр.

ҺУНГУУЛИИН УЧАСТОК № 56

Түбынь - ВСГАКИ - гай байшан
Хилэнүүдынь - Терешковагай үйлсын 3, 3(а), 5-дахи гэрнүүд; Карл Марксын бульварай 3, 10-дахи гэрнүүд; Бабушкинай үйлсын 23, 27, 29, 31(а) ба Бабушкинай тэгшэ тоотой талын 80-дахи гэрнээ 152-дохи хүрэтэр; Телецентрэй 1-дэхи гэр; Бабушкинай үйлсын 32-дохи гэрнээ саашанхи үйлсын гэрнүүд түмэр харгын переезд хүрэтэр, тэрээнхээ саашаа Забоко халаа хүрэтэр, Забоко халаагай баруун эрьеэр Подкаменска переулок хүрэтэр; саашаа Подкаменска переулогай 74, 76, 78, 84, 85, 89, 90, 93, 95, 97, 99, 111, 112, 113, 120-дохи гэрнүүд хүрэтэр.

ҺУНГУУЛИИН УЧАСТОК № 57

Түбынь - Силикатна нууринай хамтын байра
Хилэнүүдынь: Забайкальска үйлсын байрын гэрнүүд; Силикатна, Медведчиковэ нууринууд.

ҺУНГУУЛИИН УЧАСТОК № 58

Түбынь - 45-дахи нургуули
Хилэнүүдынь - Карл Марксын бульварай 18, 20, 22, 24, 25, 27, 28(а), 29, 29(а), 31, 33-дахи гэрнүүд; Бабушкинай үйлсын 51, 53, 55, 57, 59, 61, 63, 65, 67, 69, 71, 73, 75-дахи гэрнүүд; Пироговой үйлсын 34-дэхи гэр; Овражна үйлсын 24-дэхи гэр.

ҺУНГУУЛИИН УЧАСТОК № 59

Түбынь - "Концерн Ариг Ус" гэжэ акционернэ бүлгэм

Хилэнүүдынь - Горькиин нэрэмжэтэ нууринай Армавирска, Груздевай, Дружба, Челябинска, Костромской, Островскын, Тверскэ, Черкасска, Горькиин үйлсэнүүдэй 41-нээ 64-дэхи гэр хүрэтэр; Гусиноозерко үйлсын 2, 3, 7, 9-дэхи гэрнүүд; Кузнецкэ үйлсын 29-дэхи гэрнээ 56-дахи хүрэтэр; Красная Звезда үйлсын 25-дахи гэрнээ 40-дэхи хүрэтэр; Наушкинска үйлсын 25, 27, 31, 33, 35, 37-дохи гэрнүүд; Орловско үйлсын 2, 4, 6, 8, 10-дахи гэрнээ 56-дахи хүрэтэр, Черкасска ба Челябинска переулогуудые оруулангүйгөөр.

ҺУНГУУЛИИН УЧАСТОК № 60

Түбынь - 108-дахи нургуули-сад
Хилэнүүдынь - Ринчиногой үйлсын 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 11, 14, 28,

15-дахи гэрнүүд ба 101-дэхи квартал.

ҺУНГУУЛИИН УЧАСТОК № 61

Түбынь - "Родничок" гэжэ хүүгэдэй түб

Хилэнүүдынь - 113-дахи кварталай 1, 2, 3, 5, 9-дэхи гэрнүүд; 111-дэхи кварталай 3, 7, 9-дэхи гэрнүүд.

ҺУНГУУЛИИН УЧАСТОК № 62

Түбынь - 35-дахи нургуули
Хилэнүүдынь - Карл Марксын бульварай 15(а), 17, 19, 21, 23-дахи гэрнүүд; Павловой үйлсын 4, 8, 10, 10(а)-дахи гэрнүүд.

ҺУНГУУЛИИН УЧАСТОК № 63

Түбынь - 24-дэхи лицей
Хилэнүүдынь - Солнечно үйлсын 8, 10, 13, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 29, 33, 31, 35, 37, 39-дэхи гэрнүүд; Терешковагай үйлсын 38, 46(а), 56, 56(а)-дахи гэрнүүд.

ҺУНГУУЛИИН УЧАСТОК № 64

Түбынь - Медицинскэ колледж
Хилэнүүдынь - Павловой үйлсын 3-дахи гэрнээ 29-дэхи хүрэтэр, (4, 8, 10-дахи гэрнүүдые оруулангүйгөөр), 45-дахи гэрнээ 52-дохи хүрэтэр; Ткацка үйлсын 8, 10, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22-дохи гэрнүүд; Терешковагай үйлсын 11, 15, 17, 19, 36, 36(а), 40-дэхи гэрнүүд; Богдан Хмельницкиин үйлсын 19-дэхи гэрнээ 30-дахи хүрэтэр; Спартагай үйлсын 1, 4, 6, 7, 8, 10, 12-дохи гэрнүүд; Пироговой үйлсын 3, 10, 18, 20, 22, 24, 28, 30-дахи гэрнүүд; Зоя Космодемьянскаягай үйлсын 2, 6, 8, 10-дахи гэрнүүд.

ҺУНГУУЛИИН УЧАСТОК № 65

Түбынь - "Текстильщик" гэжэ соёлой байшан

Хилэнүүдынь - Сахьяновагай үйлсын 10-дахи гэрнээ 19-дэхи хүрэтэр; Павловой үйлсын 30-дахи гэрнээ 78, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 70, 72, 74, 76, 78, 80-дахи хүрэтэр (45-дахи гэрнээ 52-дохи хүрэтэр оруулангүйгөөр); Павловой переулогай 1-дэхи гэрнээ 10-дахи хүрэтэр; Пироговой үйлсын 2/2 гэр; Терешковагай үйлсын 58-дахи гэр; Богдан Хмельницкиин үйлсын 2-дохи гэрнээ 18-дахи хүрэтэр; Ткацка үйлсын 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13-дахи гэрнүүд; Зоя Космодемьянскаягай үйлсын 1, 3, 5, 7, 9, 11-дэхи гэрнүүд.

ҺУНГУУЛИИН УЧАСТОК № 66

Түбынь - ЦЭС

Хилэнүүдынь: Медицинскэ, Суворовой, Зелена, Переезднэ, Техническэ, Красноярска, Гусиноозерско үйлсэнүүдые, 2, 3, 7, 9 гэрнүүдые оруулангүйгөөр, Бичурска, Больнична, Челябинскэ, Иртышскэ, Горькиин үйлсэнүүдэй 1-дэхи гэрнээ 40-дэхи хүрэтэр; Наушкинска үйлсын 1-дэхи гэрнээ 70-дэхи хүрэтэр, 25, 27, 31, 33, 35, 37-дохи гэрнүүдые оруулангүйгөөр; Кузнецкэ үйлсын

1-дэхи гэрнээ 28-дахи хүрэтэр, Красная Звезда үйлсын 1-дэхи гэрнээ 24-дэхи хүрэтэр; Орловско үйлсын 1, 3, 5, 7, 9, 35-дахи гэрнүүд; Бабушкинай үйлсын 153-дахи гэрнээ 177-дохи хүрэтэр; Овражна үйлсын 1-хи гэрнээ 38-дахи хүрэтэр, 24-дэхи гэр оруулангүйгөөр; Пирогово үйлсын 11-дэхи гэрнээ 43-дахи хүрэтэр, 2/2, 10, 34-дэхи гэрнүүдые оруулангүйгөөр; Медицинскэ, Суворовой, Больнична переулогууд.

ҺУНГУУЛИИН УЧАСТОК № 67

Түбынь - Инфекционно больница

ҺУНГУУЛИИН УЧАСТОК № 68

Түбынь - Онкологическа диспансер

ҺУНГУУЛИИН УЧАСТОК № 69

Түбынь - Республиканска больница

ҺУНГУУЛИИН УЧАСТОК № 70

Түбынь - 7-дохи СПТУ

Хилэнүүдынь: Столбовой Мокровой үйлсэнүүдэй 1, 2(б), 2(в), 4, 6, 6(а), 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 14(а), 14(б), 14(в), 16, 26-дахи гэрнүүд.

ҺУНГУУЛИИН УЧАСТОК № 71

Түбынь - Шэхэ хатуу хүүгэдэй нургуули интернат

Хилэнүүдынь: Мокровой үйлсын 18, 19, 19(а), 21, 23, 24, 25, 27, 28, 29, 31-дэхи гэрнүүд.

ҺУНГУУЛИИН УЧАСТОК № 72

Түбынь - 50-дахи нургуули

Хилэнүүдынь: Шэнэ Комушко нууринай байрын гэрнүүд.

ҺУНГУУЛИИН УЧАСТОК № 73

Түбынь - 47-дохи нургуули

Хилэнүүдынь: Калашниковай үйлсын 8, 10, 14, 16, 17, 18-дахи гэрнүүд; Мокровой үйлсын 34, 36, 40, 42-дохи гэрнүүд.

ҺУНГУУЛИИН УЧАСТОК № 74

Түбынь - 47-дохи нургуули

Хилэнүүдынь: Мокровой үйлсын № 30, 32, 44-дэхи гэрнүүд; Жердевэй үйлсын 60, 64, 66, 68, 70, 72-дохи гэрнүүд.

ҺУНГУУЛИИН УЧАСТОК № 75

Түбынь - Үндэр наһатайшуулай,

инвалидуудай гэр-интернат

Хилэнүүдынь: Боевой үйлсын 20,

22-дохи гэрнүүд.

ҺУНГУУЛИИН УЧАСТОК № 76

Түбынь - Забайкальска нууриин.

Хилэнүүдынь: Забайкальска нууриин.

ҺУНГУУЛИИН УЧАСТОК № 77

Түбынь: Тобольско үйлсын 47,

49, 55, 57, 59, 61, 63, 63(а), 65, 67,

71, 73, 75-дахи гэрнүүд.

ҺУНГУУЛИИН УЧАСТОК № 78

Түбынь - Хүүгэдэй байшан

Хилэнүүдынь: Барилгашадай

проспектын 38, 50, 52, 54, 60, 62,

62(а), 68, 70, 70(б), 74-дэхи гэрнүүд.

ҺУНГУУЛИИН УЧАСТОК № 79

Түбынь - Соёлой-спортын

комплекс

Хилэнүүдынь: Барилгашадай

проспектын 28, 32, 34, 36, 40, 42,

44, 46, 56, 64, 66-дахи гэрнүүд.

(Үргэлжлэлынь 7-дохи шоурта).

(Үргэлжлэл. Эхинийн 6-дахи нүүрт).

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК № 80
Түбынь - 49-дэхи хургуули
Хилэнүүдынь: Конечнэ үйлсын 1(а), 3-дахи гэрнүүд; Барилгашадай проспектын 4, 6, 8, 10, 12, 14, 18, 20, 22, 24, 26-дахи гэрнүүд.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК № 81
Түбынь - "Дальстальмост" АО-гой хамтын байра

Хилэнүүдынь: Тобольско үйлсын 11, 13, 15, 15(а), 16(а), 17, 17(а), 19, 21, 23, 25, 27, 29, 31, 33, 35, 37, 39, 41, 43, 45-дахи гэрнүүд; 47-хоо 82-дохи (үмсын) гэрнүүд; Жердевэй үйлсын 27-хоо 97-дохи (үмсын) гэрнүүд; Братска үйлсын 40-дэхи гэрнээ 68-дахи хүрэтэр; Саянска үйлсын 1-дэхи гэрнээ 18-дахи хүрэтэр; Жиримскэ үйлсын 1-дэхи гэрнээ 6-дахи хүрэтэр; Саянска переулогай 1-дэхи гэрнээ 14-дэхи хүрэтэр; Братский тупик переулогай 1-дэхи гэрэй 18-дахи хүрэтэр.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК № 82
Түбынь - БСМП

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК № 83
Түбынь - Эдир технигүүдэй станци

Хилэнүүдынь: Жердевэй үйлсын 40, 40(а), 42, 44, 46, 48, 52, 54, 56, 58, 62, 74, 76, 78, 80, 82-дохи гэрнүүд.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК № 84
Түбынь - 32-дохи хургуули

Хилэнүүдынь - Жердевэй үйлсын 108, 112, 114, 116, 118, 120, 124, 128, 130, 132-дохи гэрнүүд.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК № 85
Түбынь - 32-дохи хургуули

Хилэнүүдынь - Жердевэй үйлсын 84, 86, 88, 90, 90(а), 92, 94, 96, 98, 100, 102-дохи гэрнүүд.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК № 86
Түбынь - Худалдаа наймаанай лицей

Хилэнүүдынь: Шумяцкиин үйлсын 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 14, 16, 16(а), 20, 21, 24-дэхи гэрнүүд, Краснофлотско үйлсэ, 2.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК № 87
Түбынь - 16-дахи лицей

Хилэнүүдынь: Шумяцка үйлсын 4-дэхи гэрэй хамтын байра; Жердевэй үйлсын 134, 136, 138, 140, 142-дохи гэрнүүд.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК № 88
Түбынь - 31-дэхи хургуули

Хилэнүүдынь: Гармаевай үйлсын 7, 13, 15, 17-дохи гэрнүүд; Пугачевой үйлсын 1, 1(а), 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 12, 16, 17(а), 18, 19, 20, 22, 24, 26, 21, 23, 25, 27, 29, 31, 55(а)-дахи гэрнүүд; Ростовско переулогай 1, 3, 5, 7, 9, 22, 24, 26, 28, 32, 34-дэхи гэрнүүд.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК № 89
Түбынь - Мясокомбинадай соёлой байшан

Хилэнүүдынь: Гармаевай үйлсын 23-дахи гэрнээ 63-дахи хүрэтэр; Ростовско переулогай 36, 40, 42, 52, 53, 54, 56, 58-дахи гэрнүүд; Онохойско үйлсын 2-дохи гэрнээ 39-дэхи хүрэтэр, Мясокомбинат хууринай больница ба үмсын үйлсэндэ оруулалсаха; Пугачевой үйлсын 36-дахи гэр (хамтын байра), 87, 89, 90, 91, 98-дахи гэрнүүд.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК № 90

Түбынь - ОСТО-гой Бурятска областной хургуули

Хилэнүүдынь: Ключевской үйлсын 33, 35, 37, 39, 43, 45, 53, 55, 57, 59-дэхи гэрнүүд; Таёжно, Лесозаводской, Дорожно, Тулаевай үйлсэнүүдэй 1-дэхи гэрнээ 52-дохи хүрэтэр; Степной, Лебедевэй үйлсын 1-дэхи гэрнээ 45-дахи хүрэтэр (үмсын гэрнүүд), Сплавна үйлсэ, Таёжно переулок.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК № 91
Түбынь - "Скотоимпортын" түб

Хилэнүүдынь: Никольско хууринай байрын гэрнүүд

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК № 92
Түбынь - Стандартизаацин ба метрологиин түб

Хилэнүүдынь: Ключевской үйлсын 44, 46, 48, 50, 52, 54, 56, 58, 72-дохи гэрнүүд; Братска үйлсын 1-дэхи гэрнээ 39-дэхи хүрэтэр; Тобольско үйлсын 1, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 12, 14, 16, 22, 24, 28, 30, 32, 34, 36, 40, 44, 46-дахи гэрнүүд; Жердевэй үйлсын 1-дэхи гэрнээ 23-дахи хүрэтэр; 25, 26-дахи (модон) гэрнүүд, Полярна, Рижска, Ялтинска, Ганзуринай үйлсэнүүд, Братска, Тобольско, Ялтинска, Полярна переулогууд.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК № 93
Түбынь - "Искра" гэжэ хүүгэдэй клуб

Хилэнүүдынь: Ключевской үйлсын 82, 84, 86, 88, 92, 94, 96, 98, 100, 102, 104, 106-дахи гэрнүүд.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК № 94
Түбынь - 17-дохи хургуули

Хилэнүүдынь - Ключевской үйлсын 60, 62, 64, 64(а), 66, 68, 70, 76, 78, 80-дахи гэрнүүд.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК № 95
Түбынь - 2-дохи хамтын байра

Хилэнүүдынь: Жердевэй үйлсын 27, 29, 31 (ВСГТУ-гай хамтын байра) 33, 33(а)-дахи гэрнүүд, Ключевской үйлсын 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 42(а)-дохи гэрнүүд.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК № 96
Түбынь - Статистикын - экономикын колледж

Хилэнүүдынь: Ключевской үйлсын 2, 2(а), 4, 4(а), 10, 22, 22(а), Жердевэй үйлсын 2, 3, 5, 7, 9, 21(а), 25-дахи гэрнүүд.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК № 97
Түбынь - Жердевэй үйлсын 11, хилэнүүдынь 13, 15, 17, 21-дэхи гэрнүүд; Ключевской үйлсын 6, 8, 12, 14, 16, 18, 20, 24, 26, 28-дахи гэрнүүд.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК № 98
Түбынь - "Бурятмебель" гэжэ акционернэ бүлгэм

Хилэнүүдынь: Лебедевэй үйлсын 3(а), 3(б), 5, 5(а), 7, 9(а), 11(а), 13(а)-дахи гэрнүүд; Приречнэ үйлсын 2, 3, 5, 7-дохи гэрнүүд; Радиостанци, 1-дэхи гэр.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК № 99
Түбынь - Эдиршүүлэй республиканска библиотекэ

Хилэнүүдынь: Ключевской үйлсын 11, 13, 15, 17, 17(а), 19, 23, 25, 29, 31, 31(а), 47, 49-дэхи гэрнүүд; Жердевэй үйлсын 35, 35(а)-дахи гэрнүүд.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК № 100
Түбынь - 56-дахи хургуули

Хилэнүүдынь: Краснофлотско үйлсын 6, 8, 10, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32-дохи гэрнүүд.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК № 101

Түбынь - 56-дахи хургуули

Хилэнүүдынь: Краснофлотско үйлсын 2(а), 2(б), 4, 34, 36, 38, 40, 42, 48, 50-дахи гэрнүүд.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК 102
Түбынь - 52-дохи хургуули

Хилэнүүдынь: Октябрьска хууринай байрын бүхы гэрнүүд; Крыловой үйлсын 75-дахи гэрнээ 121-дэхи хүрэтэр; 2-дохи гэрнээ 46-дахи хүрэтэр; Тоннельнэ, Саратовска, Днепровско, Печорско, Шумяцкиин үйлсэнүүдэй 25, 26, 27, 28, 29-дэхи гэрнүүд; Магнитогорско, Брянска үйлсэнүүд, Ачинска переулок, Тюменскэ, Алтайска, Мукомольно, Каспийска үйлсэнүүд; Краснофлотско переулок; Краснофлотско үйлсын (үмсын) гэрнүүд.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК № 103
Түбынь - Баудинска мелькомбинадай КСК

Хилэнүүдынь: Тулаевай үйлсын 130, 136, 142, 144, 146, 148, 152-дохи гэрнүүд; Пищевой үйлсын тэгшэ талын 6-дахи гэрнээ 32-дохи хүрэтэр; 3(а), 3(б)-дахи гэрнүүдые оруулалсаха, Уфимскэ, Крыловой үйлсэнүүдэй 1-дэхи гэрнээ 73-дахи хүрэтэр; Ставропольска, Кольцово, Даурска, Поповой, Волжско үйлсэнүүдэй, Салесный, Якутска переулогууд, Пожарна депо.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК № 104
Түбынь - Наркологическа диспансер

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК № 105
Түбынь - 12-дохи хургуули

Хилэнүүдынь: Тулаевай үйлсын 96, 102, 104, 110, 112, 116, 118, 122, 128, 132, 132, 132/1, 134, 138, 140, 150-дахи гэрнүүд, Пермскэ, Черниговскэ үйлсэнүүд.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК № 106
Түбынь - ЖЭУ-27

Хилэнүүдынь: Денисовэй, Салеснэ, Пищевой үйлсын тэгшэ талын 1-дэхи гэрнээ 31-дэхи хүрэтэр, 3(а), 3(б)-дэхи гэрнүүдые оруулангүй, 34, 36, 38, 40, 42, 87-дохи гэрнүүдые оруулалсаха. Таёжно, Стройучасток хууринай, Спиртзаводской трассын, 148-дахи кварталай, Прилесная үйлсын гэрнүүд.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК № 107
Түбынь - 15-дахи хургуули

Хилэнүүдынь: Южнэ шадарай гэрнүүд, агроцехэй байрын гэрнүүд, Боргойн үйлсын 4-дэхи гэр.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК № 108
Түбынь - Тальцы станци

Хилэнүүдынь: Тальцы шадарай байрын гэрнүүд

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК № 109
Түбынь - Энергетик хууринай 41-дэхи хамтын байра

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК № 110
Түбынь - 63292-дохи сэрэгэй часть

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК № 111
Түбынь - Офицернүүдэй байшан

Хилэнүүдынь: Сосновый бор хуурин

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК № 112
Түбынь - Спортын комплекс

Хилэнүүдынь: Сосновый бор хуурин

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК № 113
Түбынь - Звёздно посёлогой хургуули

Хилэнүүдынь: Звёздно хуурин.

ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРГЭНҮҮД, ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТАНУУД

Авиационно транспортын талаар габыятай байһанайн ба үни удаан саг соо аша үрэ ехэтэйгээр хүдэлмэрилһэнэйнь түлөө Буряад Республикын Президент 1998 оной февралын 3-най Зарлигаар Баунтын аймагай Багдаринай аэропортын начальник Поплевин Геннадий Астафьевичта "Буряад Республикын транспортын габыята хүдэлмэрилэгшэ" гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгобо.

Хүн зоной элүүрье хамгаалгын талаар габыятай байһанайн, эмшэлэлгын, үбшэ нэргылгын хүдэлмэридэ үни удаан саг соо хүдэлмэрилһэнэйнь түлөө Буряад Республикын Президент 1998 оной январын 30-най Зарлигаар республикын элүүрье хамгаалгын хүдэлмэрилэгшэдтэ Буряад Республикын хүндэтэ нэрэ зэргэнүүдые олгобо гэбэл:

"Буряад Республикын габыята врач"
Абагаева Любовь Афанасьевна - республиканска нарайлалгын гэрэй врач;
Рязанова Любовь Лазаревна - неонатальна түбэй врач;

Цыбикова Мария Александровна - Улаан-Үдэ хотын территориально-медицинскэ 5-дахи нэгэдэлэй ахмад врачай орлошо;

Яковлев Николай Александрович - Н.А.Семашкын нэрэмжэтэ республиканска больницын врач.

"Буряад Республикын элүүрье хамгаалгын габыята хүдэлмэрилэгшэ"
Бальжирова Зоя Семеновна - Н.А.Семашкын нэрэмжэтэ республиканска больницын медсестра;

Данжурова Дарима Намсараевна - Улаан-Үдэ хотын территориально-медицинскэ 5-дахи нэгэдэлэй ахалагша медсестра;

Кананович Роза Андреевна - Н.А.Семашкын нэрэмжэтэ республиканска больницын рентген-лаборант;

Красницкая Валентина Васильевна - Улаан-Үдэ хотын муниципальна унитарна "70-дахи аптека" гэһэн предпритиин директор;

Сушкова Надежда Дмитриевна - 74025-дахи сэрэгэй частин лабораторно отделение ахалагша лаборант;

Сыщук Римма Николаевна - дайнай ветерануудай республиканска госпиталин ахалагша медсестра;

Цымбалюк Галина Алексеевна - Ивалгын территориально-медицинскэ нэгэдэлэй медицинскэ түргэн туһаламжын станцин фельдшер.

Барилгын талаар габыятай байһанайн ба үни удаан саг соо оролдосо үүсхэлтэйгээр хүдэлмэрилһэнэйнь түлөө Буряад Республикын Президент 1998 оной январын 30-най Зарлигаар "Дарханинвестстрой" эблэлэй хүдэлмэрилэгшэдтэ "Буряад Республикын габыята барилгашан" гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгобо гэбэл:

Очиров Эрдэни Гуржанович - хизаарлагдамал харюусалгатай "Дархан-5" бүлгэмэй директор;

Хандуева Лариса Леонидовна - үнэтэ саархануудай болон инвестициин, маркетингын бүлгэе хүтэлбэрилэгшэ.

Үхибүүдые хургалгада ба хүмүүжүүлгэдэ үни удаан саг соо аша үрэ ехэтэйгээр хүдэлмэрилһэнэйнь түлөө Буряад Республикын Президент январын 30-най Зарлигаар Улаан-Үдэ хотын хүүгэдэй 78-дахи саадые даагша **Лысенко Надежда Ивановна** "Буряад Республикын хуралсалай габыята хүдэлмэрилэгшэ" гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгобо.

УЛААН-ҮДЭ ХОТЫН ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОГУУДАЙ ХИЛЭНҮҮД

СОВЕТСКЭ РАЙОН

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК №114

Түбынь - хуралсал-үйлэдбэрийн хургуулинууд хоорондын комбинат.

Хилэнүүдын:

Лазо хуурин, Дальнегорно, Дальна, Новокузнецкэ, Оцимигай, Пятницкын үйлсэнүүд, Береговой үйлсын хоёр талын 2, 13, 15, 17-дохи гэрнүүд; Воровской переулогай 5, 7-дохи гэрнүүд, Гоголийн үйлсын 100, 102, 104-дэхи гэрнүүд, Нагорно үйлсын 10, 17, 18, 25-дахи гэрнүүд.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК №115

Түбынь - Серовой нэрэмжэтэ клуб.

Хилэнүүдын:

Асеевэй, Батальонно, Воровской (27-дохи гэрнээ бэшэ) үйлсэнүүд, Жанаевай, Лесопильна, Серовой, Удинска үйлсэнүүд, Серовой переулок, Береговой үйлсын 1, 3, 5-дахи гэрнүүд, Воровской переулогай 3, 4, 6, 8, 12, 14-дэхи гэрнүүд.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК №116

Түбынь - 9-дэхи хургуули

Хилэнүүдын:

Ермаковско, Ляпидевскын, Малостолярна, Маршагай, Мичуринай, Нагорно үйлсэнүүд, 10, 17, 18, 25-дахи гэрнүүдые оруулангүйгөөр, Тарбагатайн үйлсын 18-дахи гэр, Гоголийн үйлсын хоёр талын гэрнүүд, 100, 102, 104-дэхи гэрнүүдые оруулангүйгөөр, Толстой үйлсын 1, 2, 3, 4, 5, 7-дохи гэрнүүд; Энгельсын үйлсын 4, 22, 32, 32/2 гэрнүүд.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК №117

Түбынь - Профсоюзуудай Сөведэй курсануудай хуралсал-методическа түб.

Хилэнүүдын:

Воровской үйлсын 27-дохи гэр, Толстойн үйлсын 2(а), 10, 14, 25-дахи гэрнүүд, Куйбышевай үйлсын 42-дохи гэр, Энгельсын үйлсын 1-дэхи гэр, Толстойн переулогай 2-дохи гэр.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК №118

Түбынь - Худалдаа наймаанай-экономическа техникум.

Хилэнүүдын:

Борсоевой үйлсын 1, 3, 5-дахи гэрнүүд, Димитровой үйлсын 1, 2, 4, 4(а), 6, 6(а) гэрнүүд; проспект Победын 15, 15(а), 16, 18, 18(а), 19-дэхи гэрнүүд; Фрунзын 7, 9, 11, 13, 14, 16-дахи гэрнүүд.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК №119

Түбынь - 1-дэхи ОССШ.

Хилэнүүдын:

Балтахиновай үйлсын 1, 36, 38-дахи гэрнүүд, Банзаровай үйлсын хоёр талын 26-дахи гэрнээ 39-дэхи хүрэтэр; Калининай, Кировэй 34, 34(1), 34(2), 34(3), 44-дэхи гэрнүүд; Коммунистическэ үйлсын 2, 4, 4(а), 6, 8, 10, 16, 18-дахи гэрнүүд; Линховоиной үйлсын хоёр талын 10-дахи гэрнээ 25-дахи хүрэтэр; Набережна үйлсын хоёр талын 6-дахи гэрнээ 18-дахи хүрэтэр; Илалтын проспектын 5, 7, 9, 10, 11, 12, 13-дахи гэрнүүд; Свердловэй үйлсын 23-дахи гэрнээ 35-дахи хүрэтэр; Фрунзийн үйлсын 5, 17-дохи гэрнүүд; Куйбышевай үйлсын 22-дохи гэрнээ 38-дахи хүрэтэр.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК №120

Түбынь - 4-дэхи хургуули.

Хилэнүүдын:

Каландаришвилиин үйлсын 1-дэхи гэрнээ 31-дэхи хүрэтэр; Кировэй үйлсын 1-дэхи гэрнээ 33-дахи хүрэтэр; Куйбышевай үйлсын 1-дэхи гэрнээ 9/4-дэхи хүрэтэр; Свердловэй үйлсын 1-дэхи гэрнээ 5-дахи гэр хүрэтэр; Свободын үйлсын 1-дэхи гэрнээ 44-дэхи гэр хүрэтэр; Смолиной үйлсын 17-дохи гэрнээ 37-дохи хүрэтэр, 39, 41, 43, 45, 49, 47, 57-дохи гэрнүүд; Шмидтын үйлсын 2-дохи гэрнээ 39/2-дохи хүрэтэр; Корабельнэ үйлсын 8, 9, 10, 17, 22-дохи гэрнүүд.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК №121

Түбынь - Советскэ районой хурагшадай зохиоохы ажалай байшан.

Хилэнүүдын:

Профсоюзна үйлсын хоёр талын 3-дахи гэрнээ 21-дэхи хүрэтэр; Смолиной үйлсын 1-дэхи гэрнээ 15-дахи хүрэтэр; Советскэ үйлсын хоёр талын 1-дэхи гэрнээ 21-дэхи хүрэтэр; Набережна үйлсын 20-дохи гэрнээ 38-дахи хүрэтэр; Кузнечнэ үйлсын 2-дохи гэрнээ 19-дэхи хүрэтэр; Коммунистическэ үйлсын тэгшэ бэшэ тоотой талын 1-дэхи гэрнээ 29-дэхи хүрэтэр; Свердловэй үйлсын 7-дохи

гэрнээ 22-дохи хүрэтэр; Банзаровай үйлсын 1-дэхи гэрнээ 25-дахи хүрэтэр; Линховоиной үйлсын 1-дэхи гэрнээ 7-дохи хүрэтэр.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК №122

Түбынь - 3-дахи лингвистическэ гимнази.

Хилэнүүдын:

Ербановай үйлсын 20, 22, 28, 20(а) гэрнүүд; Борсоевой үйлсын 7, 9, 11-дэхи гэрнүүд (БГУ-гай хамтын байра); Володарскиин үйлсын 23, 25, 27, 30, 29-дэхи гэрнүүд; Володарскиин переулогай 4, 7, 10, 12-дохи гэрнүүд; Профсоюзна үйлсын 31, 33, 40, 41, 42, 48, 50, 52, 54-дэхи гэрнүүд; Советскэ үйлсын 27, 27(2), 32, 32(а), 45, 47, 49, 68-дахи гэрнүүд.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК №123

Түбынь - филармони.

Хилэнүүдын:

Ербановай үйлсын 1-дэхи гэр; Коммунистическэ үйлсын 41, 44, 45, 46, 47, 50-дахи гэрнүүд (хоёр талань), Лениней үйлсын 50, 51, 52, 53, 55, 63-дахи гэрнүүд; Некрасовай үйлсын хоёр талын 3-дахи гэрнээ 15-дахи хүрэтэр; Ранжуровай үйлсын 1, 3, 9, 9(2), 10, 11, 12-дохи гэрнүүд; Смолиной үйлсын хоёр талын 37/2, 38, 38(а), 42, 44, 44/1, 44/2, 46, 48, 59, 61, 63-дахи гэрнүүд; Сүхэ-Баатарай үйлсын 2-дохи гэр.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК №124

Түбынь - БГУ.

Хилэнүүдын:

Сүхэ-Баатарай үйлсын 10, 11, 3(а), 3(б), 1, 2, 4, 5-дахи хамтын байранууд, Крупскаягай үйлсын 2-дохи гэр, Борсоевой үйлсын 25, 27, 29, 31-дэхи гэрнүүд.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК №125

Түбынь - 2-дохи хургуули.

Хилэнүүдын:

Байкальска үйлсын 2-дохи гэр; Борсоевой үйлсын 13, 15, 17, 19, 20, 21, 23-дахи гэрнүүд; Крупскаягай үйлсын 9-дэхи гэр, Лесная үйлсын 1, 10, 12, 14, 51-дэхи гэрнүүд; Модогоевой үйлсын 2, 3, 4, 6, 10-дахи гэрнүүд.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК №126

Түбынь - 33-дахи хургуули.

Хилэнүүдын:

Борсоевой үйлсын 45, 47, 48, 49, 50, 69, 71, 72, 73, 87, 93/2, 93/3-дахи гэрнүүд; Водопроводно үйлсын 1, 2, 3, 5, 31-дэхи гэрнүүд; Литейнэ үйлсын тэгшэ бэшэ тоотой 3-дахи гэрнээ 27-дохи хүрэтэр; Партизанска үйлсын хоёр талын 2-дохи гэрнээ 31-дэхи хүрэтэр; Пристанскэ үйлсын хоёр талын 2-дохи гэрнээ 44-дэхи хүрэтэр; Пристанскэ переулогай 3, 5-дахи гэрнүүд; Смолиной үйлсын 51, 54, 67, 67/б, 69, 71, 73, 75, 77, 79-дэхи гэрнүүд; Урицкийн үйлсын 14-дэхи гэр.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК №127

Түбынь - 44-дэхи хургуули.

Хилэнүүдын:

Сэлэнгын Зүүн эрьеын харгын баруун ба зүүн таланууд Степной протоко хүрэтэр.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК №128

Түбынь - 37-дохи хургуули.

Хилэнүүдын:

Сокол хууринай 1-дэхи байрын гэрнээ 9-дэхи хүрэтэр; Зеленая, Мирэй үйлсэнүүдэй гэрнүүд.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК №129

Түбынь - "Бурятские авиалинии" гэжэ акционернэ бүлгэмэй соёлой байшан.

Хилэнүүдын:

Аэропортын поселогой 4, 5, 13, 16-дахи гэрнээ 31-дэхи хүрэтэр; Аэрофлотско, Портовской, Папанинай, Стартова үйлсэнүүд.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК №130

Түбынь - Солдатска хууринай соёлой байшан.

Хилэнүүдын:

Солдатска хууринай байрын гэрнүүд.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК №131

Түбынь - Исток хууринай 54-дэхи хургуули

Хилэнүүдын:

Исток хууринай байрын гэрнүүд.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК №132

Түбынь - Индустриальна техникум.

Хилэнүүдын:

Вологодско үйлсэ, Вологодско переулок, Воронежско үйлсын 2, 4, 6-дахи гэрнүүд; Гомельско, Заовражна, Конституциин, Монтажна, Печерско үйлсэнүүд, Печерско переулок,

Рабочая үйлсын, 1, 2, 3-дахи гэрнүүд Радикальцевай үйлсын 1/А, 2, 3/А, 5, 1/ПОЖ гэрнүүд, Славын, Социальна, Стадионно, Хрустальна, Батожабайн үйлсэнүүд.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК №133

Түбынь - Шэлэй заводой соёлой байшан.

Хилэнүүдын:

Желябовай, Керамическа, Кундын, Мирэй, Новгородской, Новостройко, Омско, Силикатна, Составной, Стекольно үйлсэнүүд, Стекольно переулок, Технологическа, Шоссейнэ, Громыкын үйлсэнүүд, Воронежско үйлсын 1, 3-дахи гэрнүүд, Радикальцевай үйлсын 1, 3, 4, 6, 8, 9, 10-дахи гэрнүүд.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК №134

Түбынь - Дивизионно станциин Гарнизонной офицернүүдэй байшан.

Хилэнүүдын:

Дивизионно станциин 3-дахи участогай байрын гэрнүүд.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК №135

Түбынь - Важановай хууринай 16-дахи хургуули.

Хилэнүүдын:

Дивизионно станциин 2-дохи участогай гэрнүүд, Гарнизонно, Березовско, Ижевскэ, Каменная, Батарейнэ, Черемховско, Школьно үйлсэнүүд, Школьно переулок; Дивизионно станциин 1-дэхи участок, Акмолинска, Понтонно, Нерчинскэ, Дарасунска, Тухачевскиин, Сотниковско, Ногинска үйлсэнүүд; Важановай хууринай железнодороджигуудай гэрнүүд.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК №136

Түбынь - 8-дахи дунда хургуули.

Хилэнүүдын:

Урожайна, Подстанционно, Полевой, Лощенковой, Толстихинай үйлсэнүүд, Дорожно үйлсын 1, 1(а), 2, 8, 10, 12, 12(а), 14, 14(а) гэрнүүд; Заречнэ хууринай Строительнүүдэй, Мирнэ үйлсэнүүд, Кабанска үйлсын 1-дэхи гэрнээ 10-дахи хүрэтэр; 13, 15, 17, 19, 21, 23, 25, 29-дэхи гэрнүүд, Подстанционно, Урожайна переулогууд.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК №137

Түбынь - "Мелиоратор" гэжэ соёлой байшан.

Хилэнүүдын:

Кабанска үйлсын 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24-дэхи гэрнүүд; 31-дэхи гэрнээ 78-дахи хүрэтэр, Мерецковой, Обручевой, Учебнэ, Российска, дачна үйлсэнүүд, Дачна, Кабанска переулогууд.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК №138

Түбынь - Бурядай хүдөө ажахын академийн "Байкал" гэжэ хуралсал-туршалгын ажахын столово.

Хилэнүүдын:

Комсомольско, Садово, Степной, Проточно үйлсэнүүд, Дорожно үйлсын 1, 3, 5-дахи гэрнүүд.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК №139

Түбынь - "Универсал" гэжэ акционернэ бүлгэмэй Улаан булан.

Хилэнүүдын:

Дальнегурульбинска, Илалтын 40 жэлэй, Луговой, Строительнүүдэй, Мирэй үйлсэнүүд; Мирэй, Ново переулогууд, нэрэгүй үйлсын номертой гэрнүүд.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК №140

Түбынь - "АТП Левобережное" гэжэ акционернэ бүлгэмэй Улаан булан.

Хилэнүүдын:

Автотранспортна үйлсын 1, 2, 4, 4(а), 6, 8(б), 9(а), 10, 11(а), 11(б), 12-дохи гэрнүүд, хоёр байратай 13-дахи гэрнээ 36-дахи хүрэтэр, 54-дэхи гэр, Светлая, Рукавишниковой, Гурульбинска үйлсэнүүд, Дорожно үйлсын 16-дахи гэрнээ 42-дохи хүрэтэр.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК №141

Түбынь - Стеклозавод хууринай 2-дохи больница.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК №142

Түбынь - Республиканска психоневрологическа диспансер.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК №143

Түбынь - Республиканска гинекологическа түб.

ХУНГУУЛИЙН УЧАСТОК №144

Түбынь - Буряад Республикын МВД-гэй СИЗО.

А. А. БЕРТАКОВ, захиргаанай толгойлогшо.

ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРГЭНҮҮД, ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТАНУУД

Авиационно транспортын талаар габыятай байһанайнь, үни удаан саг со оролдосотойгоор хүдэлмэрилһэнэйнь түлөө Буряад Республикын Президент 1998 оной январин 30-най Зарлигаар акционернэ "Бурядай авиалини" бүлгэмэй хүдэлмэрилһэнэйг "Буряад Республикын транспортын габыята хүдэлмэрилһэнэ" гэнэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгобо гэбэл:

Давыдов Николай Ильичтэ - Ту-154 агаарай суднын командир;

Омаров Османгадж Османовичтэ - авиационно-техническэ комплексн ахмад инженерэй орлогшо;

Попов Борис Павловичтэ - тусхай транспортын жолоошон.

Хүдөө ажахын үйлэдбэрийн хүжөөлгэдэ габыятай байһанайнь, үни удаан саг соо республикын мелиорацин комплексдо оролдосотойгоор хүдэлмэрилһэнэйнь түлөө Буряад Республикын Президент 1998 оной январин 30-най Зарлигаар Буряад Республикын Мелиорацин болон хүдөө ажахы уһаар хангалгын талаар комитедэй таһагай начальник Кауров Александр Алексеевичтэ "Буряад Республикын агропромышленна комплексн габыята хүдэлмэрилһэнэ" гэнэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгобо.

Автомобильна транспортын талаар габыятай байһанайнь, республикын нийтын ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабаадаһанайнь түлөө Буряад Республикын Президент 1998 оной январин 30-най Зарлигаар Буряад Республикын Арадай Хуралай депутат Кардаш Александр Ивановичтэ "Буряад Республикын транспортын габыята хүдэлмэрилһэнэ" гэнэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгобо.

Ой модоной комплексн хүжөөлгэдэ габыятай байһанайнь ба үни удаан саг соо аша үрэтэйгоор хүдэлмэрилһэнэйнь түлөө Буряад Республикын Президент 1998 оной январин 30-най Зарлигаар акционернэ "Снабженческо-сбытовая фирма "Бурятлес" бүлгэмэй генеральна директорэй орлогшо Кузьминов Николай Тимофеевичтэ "Буряад Республикын габыята инженер" гэнэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгобо.

Үйлэдбэридэ ажал хамгаалах талаар габыятай байһанайнь, үни удаан саг соо оролдосотойгоор хүдэлмэрилһэнэйнь түлөө Буряад Республикын Президент 1998 оной январин 30-най Зарлигаар Буряад Республикадахи ажалай талаар гүрэнэй ахмад инспектор Титов Анатолий Васильевичтэ "Буряад Республикын габыята инженер" гэнэн хүндэтэ-нэрэ зэргэ олгобо.

Республикын хүдөө ажахын нийтын болон гүрэнэй эмхи зургаануудта үни удаан саг соо аша үрэтэйгээр хүдэлмэрилһэнэйнь түлөө Буряад Республикын Президент 1998 оной январин 30-най Зарлигаар Буряад Республикын Газарай нөөснүүдэй болон газар эсхэмжэлгын талаар гүрэнэй комитедэй түрүүлэгшэ Алексеев Юрий Игнатъевиче Буряад Республикын Хүндэлэлэй грамотаар шагнаба.

Залуушуулые хүмүүжүүлгэдэ ба хургалгада үни удаан саг соо аша үрэтэйгээр хүдэлмэрилһэнэйнь түлөө Буряад Республикын Президент 1998 оной январин 30-най Зарлигаар Улаан-Үдэ хотын худалдаа наймаанай коммерческэ 12-дохи лицейн директор Гужвин Юрий Федоровиче Буряад Республикын Хүндэлэлэй грамотаар шагнаба.

1998 социал эрдэм соёлой Буряад (Яхад) вительс дохи х хотодо Буря дэмтэ, мэй до публик та ажал новай ц нуудай лэгэдэ жасан захира ахмад гүрэнэ суглуул на. 1998-2 дунда захиргаанай комисси тал зохих түрүүлэгшэ гэрнээ хүдэлмэрилһэнэй түлөө Буряад Республикын Президент 1998 оной январин 30-най Зарлигаар Улаан-Үдэ хотын худалдаа наймаанай коммерческэ 12-дохи лицейн директор Гужвин Юрий Федоровиче Буряад Республикын Хүндэлэлэй грамотаар шагнаба.